

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	<i>I Ανακοινώσεις</i>	
	Επιτροπή	
98/C 363/01	Ecu	1
98/C 363/02	Διαδικασία πληροφόρησης — Τεχνικές προδιαγραφές (1)	2
98/C 363/03	Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση IV/M.1333 — Kingfisher/Castorama) (1)	3
98/C 363/04	Κρατική ενίσχυση — C 51/98 (ex N 852/97 και N 6/98) — Πορτογαλία	4
98/C 363/05	Γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων την οποία διατύπωσε κατά την 46η συνεδρίαση της 10ης Ιουνίου 1997, σχετικά με ένα προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση IV/M.890 — Blokker/Toys «R» Us (1)	24
98/C 363/06	Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων διατυπωθείσα κατά την 53η συνεδρίαση της 21ης Απριλίου 1998 σχετικά με προσχέδιο απόφασης για την υπόθεση IV/M.970 — TKS/ITW Signode/Titan (1)	25
98/C 363/07	Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση	26
98/C 363/08	Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση (1)	27

II Προπαρασκευαστικές πράξεις

.....

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα (συνέχεια)

Σελίδα

III *Πληροφορίες*

Επιτροπή

98/C 363/09

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την ανάληψη δράσης «Κεφάλαιο εκκίνησης» 30

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ecu (1)

24 Νοεμβρίου 1998

(98/C 363/01)

Ποσό σε εθνικό νόμισμα για μία μονάδα:

Φράγκο Βελγίου και Φράγκο Λουξεμβούργου	40,4475	Φινλανδικό μάρκο	5,96162
Δανική κορόνα	7,45426	Σουηδική κορόνα	9,30304
Γερμανικό μάρκο	1,96072	Λίρα στερλίνα	0,693547
Δραχμή	329,011	Δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	1,14810
Ισπανική πεσέτα	166,738	Δολάριο Καναδά	1,78150
Γαλλικό φράγκο	6,57470	Γιεν	138,736
Ιρλανδική λίρα	0,788854	Ελβετικό φράγκο	1,61824
Ιταλική λίρα	1941,16	Νορβηγική κορόνα	8,62222
Ολλανδικό φιορίνι	2,21066	Ισλανδική κορόνα	80,9524
Αυστριακό σελίνι	13,7955	Δολάριο Αυστραλίας	1,78387
Πορτογαλικό εσκούδο	201,078	Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	2,15322
		Ραντ Νοτίου Αφρικής	6,52120

Η Επιτροπή έθεσε σε λειτουργία τέλεξ αυτόματης απάντησης που διαβιβάζει σε κάθε ενδιαφερόμενο, με απλή κλήση του τέλεξ, τις τιμές μετατροπής στα κυριότερα νομίσματα. Η υπηρεσία αυτή λειτουργεί κάθε μέρα από τις 3.30 μ.μ. μέχρι την επομένη στη 1 μ.μ.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενεργήσει κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- να καλέσει τον αριθμό τέλεξ 23789 στις Βρυξέλλες,
- να στείλει τα στοιχεία του δικού του τέλεξ,
- να σχηματίσει τον κώδικα «cccc» που θέτει σε ενέργεια το σύστημα αυτόματης απάντησης και επιφέρει την εγγραφή των τιμών μετατροπής του Ecu στο δικό του τέλεξ,
- να μη διακόψει την επικοινωνία πριν από το τέλος του μηνύματος που προαναγγέλλεται με την εγγραφή του κώδικα «ffff».

Σημείωση: Η Επιτροπή έχει επίσης θέσει σε λειτουργία τηλεομοίτυπο αυτόματης απάντησης (αριθ. 296 10 97 και αριθ. 296 60 11) που παρέχουν σε ημερήσια βάση τα δεδομένα για τον υπολογισμό των τιμών μετατροπής που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

(1) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3180/78 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1978 (ΕΕ L 379 της 30.12.1978, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1971/89 (ΕΕ L 189 της 4.7.1989, σ. 1).

Απόφαση 80/1184/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1980 (συνθήκη της Λομέ) (ΕΕ L 349 της 23.12.1980, σ. 34).

Απόφαση αριθ. 3334/80/ΕΚΑΧ της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ L 349 της 23.12.1980, σ. 27).

Δημοσιονομικός κανονισμός της 16ης Δεκεμβρίου 1980 εφαρμοζόμενος στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 345 της 20.12.1980, σ. 23).

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ L 345 της 20.12.1980, σ. 1).

Απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων της 13ης Μαΐου 1981 (ΕΕ L 311 της 30.10.1981, σ. 1).

Διαδικασία πληροφόρησης — Τεχνικές προδιαγραφές

(98/C 363/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

- Οδηγία 83/189/ΕΟΚ, της 28ης Μαρτίου 1983, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (ΕΕ L 109 της 26.4.1983, σ. 8).
- Οδηγία 88/182/ΕΟΚ, της 22ας Μαρτίου 1988, για την τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ (ΕΕ L 81 της 26.3.1988, σ. 75).
- Οδηγία 94/10/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1994, που τροποποιεί σημαντικά για δεύτερη φορά την οδηγία 83/189/ΕΟΚ για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (ΕΕ L 100 της 19.4.1994, σ. 30).

Κοινοποιήσεις εθνικών σχεδίων τεχνικών προδιαγραφών που ελήφθησαν από την Επιτροπή.

Στοιχεία (1)	Τίτλος	Προθεσμία «status quo» 3 μηνών (2)
98/458/NL	Σχέδιο κανονισμού του νόμου περί εμπορευμάτων, περί ρύπων στα τρόφιμα	25.1.1999
98/479/A	Τροποποίηση του νόμου περί ιαματικών αποθεμάτων και τόπων θεραπείας της Κάτω Αυστρίας του 1978	5.2.1999
98/480/F	Απόφαση περί των διατάξεων μηχανικής σύζευξης οχημάτων με κινητήρα και των ρυμουλκούμενων τους	1.2.1999
98/481/F	Σχέδιο διατάγματος περί επισήμανσης ορισμένων προϊόντων της θάλασσας και του γλυκού νερού	1.2.1999
98/483/UK	Διάταγμα, περί νόσων των ζώων (εγκεκριμένα απολυμαντικά) (τροποποίηση) του 1999	4.2.1999
98/484/D	«Πρόσθετοι τεχνικοί συμβατικοί όροι και οδηγίες για την κατασκευή οδικών σφραγών, μέρος 2: ανοικτή κατασκευή» (ZTV tunnel, μέρος 2)	4.2.1999
98/485/NL	Κανόνες S 1999/02 (κανόνες για την πρόληψη της μετάδοσης φλόγας σε δεξαμενές φορτίου)	8.2.1999
98/482/UK	Κανονισμοί περί μοτοσυκλετών (προστατευτικά καλύμματα κεφαλής (Βορείου Ιρλανδίας) του 1998	10.2.1999
98/486/DK	Κανονισμός περί τροποποίησης του κανονισμού περί κατασκευής και εξοπλισμού ποδηλάτων κ.λπ.	8.2.1999
98/487/DK	Κανονισμός του 1999 περί λεπτομερών προδιαγραφών για οχήματα	8.2.1999
98/488/D	Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του πρότυπου καταλόγου τεχνικών διατάξεων δόμησης του Σεπτεμβρίου 1998, κανόνες περί πηλού, σχέδιο Ιουνίου 1998	5.2.1999
98/489/NL	Κανονισμός υπ' αριθ. .../... των υπουργών Δικαιοσύνης και Άμυνας της ... , σχετικά με τον καθορισμό των μέσων εντοπισμού για την επισήμανση πλαστικών εκρηκτικών υλών (κανονισμός περί μέσων επισήμανσης των πλαστικών εκρηκτικών υλών)	8.2.1999
98/490/UK	Κανονισμοί περί οχημάτων με κινητήρα (κατασκευή και χρήση) (Βορείου Ιρλανδίας) του 1998	5.2.1999

(1) Έτος — αριθμός καταχώρησης — κράτος μέλος που θεσπίζει τις προδιαγραφές.

(2) Περίοδος κατά την οποία το σχέδιο δεν μπορεί να εκδοθεί.

(3) Το «status quo» δεν ισχύει λόγω αποδοχής, εκ μέρους της Επιτροπής, του επειγόντος χαρακτήρα.

(4) Το «status quo» δεν ισχύει λόγω τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων συνδεδεμένων με φορολογικά ή δημοσιονομικά μέτρα, κατά την έννοια του άρθρου 1 σημείο 9 δεύτερο εδάφιο τρίτη περίπτωση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ.

(5) Λήξη διαδικασίας πληροφόρησης.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει την απόφαση «CIA Security» που εξεδόθη στις 30 Απριλίου 1996, σχετικά με την υπόθεση C-194/94, σύμφωνα με την οποία το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κρίνει ότι τα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι οι ιδιώτες μπορούν να ζητήσουν από τα εθνικά δικαστήρια να αρνηθούν την εφαρμογή των εθνικών τεχνικών προδιαγραφών που δεν έχουν κοινοποιηθεί όπως επιβάλλει η οδηγία.

Η ανωτέρω απόφαση επικυρώνει την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 1986 (EE C 245 της 1.10.1986, σ. 4).

Έτσι, εφόσον παραγνωρισθεί η υποχρέωση κοινοποίησης, οι εθνικές τεχνικές προδιαγραφές καθίστανται ανεφάρμοστες με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επιβληθούν στους ιδιώτες.

Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις κοινοποιήσεις αυτές, μπορείτε να απευθύνεσθε στις εθνικές υπηρεσίες οι οποίες αναφέρονται στον κατάλογο που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* C 324 της 30ής Οκτωβρίου 1996.

**Προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση IV/M.1333 — Kingfisher/Castorama)**

(98/C 363/03)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 16 Νοεμβρίου 1998, η Επιτροπή έλαβε γνωστοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97⁽²⁾, με την οποία η επιχείρηση Kingfisher plc (Kingfisher) αποκτά με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού κοινό έλεγχο της επιχείρησης Castorama Dubois Investissements SCA (Castorama) με αγορά μετοχών και μεταφορά στοιχείων του ενεργητικού.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- Kingfisher: λιανική πώληση προϊόντων εκτός τροφίμων, κυρίως οικιακών προϊόντων,
- Castorama: λιανική πώληση προϊόντων εκτός τροφίμων, κυρίως οικιακών προϊόντων.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά IV/M.1333 — Kingfisher/Castorama. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (ΓΔ IV),
Διεύθυνση Β — Task Force Συγκεντρώσεων,
Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150,
B-1040 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ EE L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην EE L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ EE L 180 της 9.7.1997, σ. 1· διορθωτικό στην EE L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

C 51/98 (ex N 852/97 και N 6/98)

Πορτογαλία

(98/C 363/04)

(Άρθρα 92 έως 94 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)

Ανακοίνωση της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ προς τα λοιπά κράτη μέλη και κάθε ενδιαφερόμενο σχετικά με ενισχύσεις που προτίθεται να χορηγήσει η Πορτογαλία για την αναδιάρθρωση και την ιδιωτικοποίηση της EPAC και της Silopor

Με την ακόλουθη επιστολή, η Επιτροπή ενημέρωσε την πορτογαλική κυβέρνηση ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία.

«Με επιστολή της 8ης Δεκεμβρίου 1997, η οποία ελήφθη στις 11 Δεκεμβρίου 1997, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης, το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης της εταιρείας εμπορίας σιτηρών EPAC, η οποία ανήκει στο Δημόσιο (ενίσχυση N 852/97).

Με επιστολή της 5ης Δεκεμβρίου 1997, η οποία ελήφθη αυθημερόν, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης εισφορά κεφαλαίου στην εταιρεία διακίνησης φορτίων σε λιμένες, SILOPOR, η οποία ανήκει στο Δημόσιο (ενίσχυση N 6/98).

Με επιστολές της 5ης Μαρτίου 1998 και της 22ας Ιουνίου 1998, οι οποίες ελήφθησαν αντιστοίχως στις 5 Μαρτίου 1998 και στις 23 Ιουνίου 1998, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαβίβασε στην Επιτροπή τις πρόσθετες πληροφορίες που είχε ζητήσει με τις επιστολές της 2ας Φεβρουαρίου 1998 και της 6ης Μαΐου 1998 σχετικά με την ενίσχυση N 852/97 (EPAC).

Με επιστολές της 1ης Απριλίου 1998 και της 25ης Ιουνίου 1998, οι οποίες ελήφθησαν αντιστοίχως στις 3 Απριλίου 1998 και στις 26 Ιουνίου 1998, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαβίβασε στην Επιτροπή τις πρόσθετες πληροφορίες που είχε ζητήσει με τις επιστολές της 5ης Φεβρουαρίου 1998 και της 6ης Μαΐου 1998 σχετικά με την ενίσχυση N 6/98 (Silopor).

Η Επιτροπή έλαβε επίσης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα αναδιάρθρωσης της EPAC και της Silopor στο πλαίσιο δύο διμερών συναντήσεων με τις πορτογαλικές αρχές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 14 Ιανουαρίου 1998 και στις 4 Μαΐου 1998.

I. EPAC

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η EPAC (Empresa Para a Agroalimentação e Cereais, SA) είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης αμιγώς δημοσίου κεφαλαίου, η οποία συνεστήθη το 1991. Προέρχεται από την EPAC (Empresa Pública de Abastecimento de Cereais) (δημόσια επιχείρηση προμήθειας σιτηρών) — η οποία συνεστήθη το 1977, μετά τη συγχώνευση 19 οργανισμών σχετικών με την προστασία και την ανάπτυξη της παραγωγής και του εμπορίου σιτηρών. Μεταξύ 1977 και 1985, η EPAC λειτουργήσε ως δημόσια υπηρεσία παρέμβασης. Κατά τα πρώτα έτη μετά την ένταξη της Πορτογαλίας στην Κοινότητα, η EPAC συνέχισε να εκτελεί τα ίδια καθήκοντα στο πλαίσιο της σταδιακής απελευθέρωσης της αγοράς σιτηρών (1986-1989) και της κρατικής στήριξης για την απευθείας διάθεση στην αγορά των εγχωρίως παραγομένων σιτηρών (1987-1990).

Για να καταργήσει το κρατικό μονοπώλιο εμπορίας σιτηρών, όπως απαιτεί η συνθήκη προσχώρησης της Πορτογαλίας στην ΕΚ, η Πορτογαλία αποφάσισε να διαχωρίσει τις δραστηριότητες της διακίνησης των σιτηρών στους λιμένες από τις εμπορικές δραστηριότητες. Προς το σκοπό αυτό, συνέστησε τη Silopor — Empresa de Silos Portuarios, SA (1986).

Η οικονομική κατάσταση της EPAC επιδεινώθηκε έκτοτε λόγω των εξής παραγόντων:

— έλλειψη αναδιάρθρωσης: η EPAC διατήρησε ευρύ δίκτυο πάγιων περιουσιακών στοιχείων και συναφές προσωπικό. Από το 1991, κατέστη σαφές ότι οι εν λόγω δαπάνες, σε συνδυασμό με τη φυσική μείωση του μεριδίου της επιχείρησης στην αγορά, εμπόδιζαν την εταιρεία να καταστεί κερδοφόρος και να επιτύχει ανταγωνιστικό επίπεδο δραστηριότητας,

— σύσταση της Silopor: πρέπει να ληφθεί υπόψη η σύσταση της Silopor, μιας εταιρείας αμιγώς δημοσίου κεφαλαίου, με τη μεταφορά περιου-

σιακών στοιχείων, χρεών και κεφαλαίων από την EPAC. Τα σιλό των λιμένων και όλος ο συναφής εξοπλισμός, εγκαταστάσεις και υλικά, τα οποία ανήκαν προηγουμένως στην EPAC, μεταβίβαστηκαν στην Silorog. Η εταιρεία αυτή δεν μπόρεσε να εξοφλήσει το χρέος που είχε δημιουργηθεί λόγω της μεταβίβασης αυτών των περιουσιακών στοιχείων από τα ίδια κεφάλαιά της και η EPAC χρέωσε τη Silorog με τόκο για τις καθυστερήσεις αποπληρωμής του χρέους. Η Silorog αποδείχθηκε ότι δεν ήταν σε θέση να αποπληρώσει το χρέος της, πλέον τόκων, λόγω της ανισορροπίας της κεφαλαιουχικής διάρθρωσής της, η οποία δεν διορθώθηκε εγκαίρως. Στις 30 Ιουνίου 1996 το συνολικό ύψος των τόκων που οφείλει η Silorog στην EPAC ανήρχετο σε 21,5 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (PTE). Στις 31 Δεκεμβρίου 1997, το συνολικό ύψος του αρχικού χρέους πλέον τόκων ήταν 31,35 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (PTE),

- άλλοι παράγοντες: Το πορτογαλικό κράτος στήριξε επενδυτικά προγράμματα για την ανέγερση νέων σιλό από συνεταιρισμούς για να καταστεί βιώσιμη η προσπάθειά τους να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους στον τομέα της εμπορίας σιτηρών. Επίσης, οι πορτογαλικές αρχές επεσήμαναν ότι η EPAC ανέπτυξε εμπορικές δραστηριότητες που δεν απέφεραν την αναμενόμενη οικονομική απόδοση.

Το 1996, το ύψος του χρέους και των οικονομικών επιβαρύνσεων που έπρεπε να πληρωθούν ήταν τόσο μεγάλο, ώστε η EPAC δεν μπορούσε πλέον να αντιμετωπίσει το βάρος από τους ίδιους πόρους της. Από τον Απρίλιο 1996, η EPAC σταμάτησε να εξοφλεί τις περισσότερες οικονομικές υποχρεώσεις της. Μπροστά στο ενδεχόμενο μία επιχείρηση που ανήκει ολοσχερώς στο πορτογαλικό Δημόσιο να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, το Δημόσιο αποφάσισε, τον Οκτώβριο 1996 να παράσχει στην EPAC κρατική εγγύηση 30 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (PTE) για δάνειο ύψους 48,7 δισεκατομμυρίων PTE που έλαβε η EPAC από όμιλο τραπεζών. Στόχος του εν λόγω δανείου ήταν να μετατρέψει το βραχυπρόθεσμο λειτουργικό χρέος της EPAC σε μεσομακροπρόθεσμο χρέος.

Η εν λόγω κρατική ενίσχυση κρίθηκε παράνομη και ασυμβίβαστη με τη συνθήκη δυνάμει της απόφασης 97/762/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾, με την οποία υποχρεώθηκε η Πορτογαλία να καταργήσει την κρατική εγγύηση και να ανακτήσει τα ποσά τα οποία επωφελήθηκε η εταιρεία άνευ νομίμου αιτίας. Η Πορτογαλία αποφάσισε να μην συμμορφωθεί με την απόφαση και την προσέβαλε ενώπιον του ΔΕΚ.

2. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η EPAC είναι προβληματική εταιρεία διότι δεν είναι πλέον σε θέση να εξασφαλίσει τη συνέχιση της λειτουργίας της με τους ίδιους πόρους της. Εκτός από τη σύσταση της Silorog και το ανεξόφλητο χρέος για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της EPAC, άλλοι παράγοντες που συνέβαλαν σε αυτή την κατάσταση περιλαμβάνουν το προοδευτικό άνοιγμα της αγοράς εισαγωγών σιτηρών σε ιδιώτες, το ολοκληρωτικό άνοιγμα της εμπορίας σιτηρών, καθώς και την κρατική στήριξη από το 1986 προς εγκαταστάσεις αποθήκευσης σιτηρών των ανταγωνιστών της EPAC.

Παρά τις σημαντικές αλλαγές στην κατάσταση της αγοράς σιτηρών πριν την πρόσβαση και κατά τα αμέσως επόμενα έτη, η EPAC δεν αναδιάρθρωσε σε σημαντική έκταση την εσωτερική της οργάνωση. Οι προσαρμογές αυτές θα απαιτούσαν πολύ μεγάλη μείωση του αριθμού εργαζομένων, καθώς και του υπερβολικά μεγάλου αριθμού σιλό σε μια κατάσταση άκρου διαρθρωτικού πλεονάσματος παραγωγικού δυναμικού.

[...]⁽²⁾

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις, το μεσομακροπρόθεσμο χρέος ανέρχεται σε 49,8 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (PTE) μετά τη σύμβαση αναδιάρθρωσης του χρέους που υπεγράφη μεταξύ της EPAC και ομίλου τραπεζών και την οποία έχει εγγυηθεί κατά σημαντικό μέρος το πορτογαλικό Δημόσιο.

Η κύρια προέλευση των υποχρεώσεων είναι το ανεξόφλητο χρέος της Silorog (60 % του συνολικού χρέους). Οι πορτογαλικές αρχές αναφέρουν ως δεύτερη αιτία αυτού του τεράστιου ύψους των υποχρεώσεων το κόστος της μη αναδιάρθρωσης. Πράγματι, υποστηρίζουν ότι το 1998, η EPAC συνέχιζε να απασχολεί 1 392 εργαζομένους υπό συνθήκες οι οποίες με ορθολογικό περιορισμό του μεγέθους δεν θα απαιτούσαν περισσότερους των 170. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς των πορτογαλικών αρχών, το καθαρό κοινωνικό κόστος της μη αναδιάρθρωσης της EPAC μεταξύ 1988 και 1997 ανέρχεται σε 50,6 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα.

3. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΗΣ EPAC

3.1. EPAC-Comercial

Η EPAC σχεδιάζεται να διασπαστεί σε δύο διαφορετικές εταιρείες: EPAC-Comercial και Μητρική EPAC.

(¹) ΕΕ L 311 της 14.11.1997, σ. 25.

(²) Απαιτείται εμπιστοσύνη από τις πορτογαλικές αρχές.

Η EPAC-Comercial θα αποκτήσει πρόσφορη δομή και μέσα που θα της επιτρέψουν να δραστηριοποιηθεί στην ανοικτή και πλήρως ανταγωνιστική αγορά σιτηρών. Η EPAC-Comercial θα λάβει τα περιουσιακά στοιχεία που είναι χρήσιμα για την ανάπτυξη φυσιολογικής λειτουργίας στον κλάδο της βιομηχανίας σιτηρών και τροφίμων, το προσωπικό που θα εξασφαλίσει τη λειτουργία της, καθώς και μέρος του βραχυπρόθεσμου λειτουργικού χρέους. Κατά το αρχικό στάδιο, η EPAC-Comercial θα ανήκει στην EPAC, αλλά η Πορτογαλία προσδοκά να ιδιωτικοποιήσει την EPAC-Comercial κατά το πρώτο εξάμηνο του 1999 μέσω διαδικασίας δημόσιας εγγραφής.

Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης θα βασίζεται στη μείωση του βάρους των σιτηρών στη δραστηριότητα της εταιρείας και στη μεταστροφή στην εμπορία εισροών για τη γεωργία, πράγμα που προϋποθέτει ανάληψη δράσης σε πολλά επίπεδα: μάρκετινγκ, εμπορικό, προμήθειες και λειτουργικό.

Ο στρατηγικός προσανατολισμός της EPAC-Comercial θα βασίζεται στη συνέχιση της παρούσας επιχειρηματικής δραστηριότητας της EPAC, η οποία θα διευρυνθεί και θα αναπροσανατολιστεί. Έτσι, όσον αφορά τις παραδοσιακές δραστηριότητες της EPAC, η EPAC-Comercial θα ανακαταναείμει το δίκτυο σιλό ανάλογα με τις ενδεικνυόμενες τοποθεσίες από την άποψη της συλλογής, της εισαγωγής και της διανομής σιτηρών. Παράλληλα, η EPAC-Comercial θα επικεντρώσει το εμπορικό δίκτυο προϊόντων και υπηρεσιών για τη γεωργία στις περιφέρειες όπου προβλέπονται αναπτυσσόμενες προοπτικές για τα σιτηρά και τα ενδιαμέσα προϊόντα για τη γεωργία. Η EPAC-Comercial αναμένεται να ενισχύσει τη θέση της στη βιομηχανία τροφίμων, πράγμα που συνδέεται με αύξηση των εισαγωγών σιτηρών και ελαιούχων σπόρων που πραγματοποιεί από εξωτερικές αγορές.

Η EPAC-Comercial θα αναπτύξει νέες δραστηριότητες μάρκετινγκ, ούτως ώστε να προωθήσει την εικόνα της νέας εταιρείας. Η EPAC-Comercial αναμένεται να αναπτύξει νέες δραστηριότητες στον τομέα των γεωργικών τροφίμων, για παράδειγμα τη διανομή πετρελαίου ντίζελ για την αγροκαλλιέργεια, την εμπορία πατάτας, πατατόσπορου και καστανών, τις τροφές οικόσιτων ζώων, τις υπηρεσίες αποθήκευσης, την απόσταξη κριθής και βύνης. Η EPAC-Comercial αναμένεται να διερευνήσει νέες επιχειρηματικές δυνατότητες που έχουν ήδη επισημανθεί σε τομείς όπως τα οπωροκηπευτικά, το κρασί, το ελαιόλαδο, τα σακχαρότευτλα, η εκτατική κτηνοτροφία, η δασοκομία, τα περιφερειακά τυπικά και οργανικά προϊόντα.

Όσον αφορά τις προμήθειες, η EPAC-Comercial θα συνάψει συμφωνίες με μεγάλους προμηθευτές και θα μειώσει το κόστος συσκευασίας και διανομής.

Από οργανωτική άποψη, ο πυρήνας του σχεδίου αναδιάρθρωσης της EPAC-Comercial είναι η μείωση (η οποία έχει αρχίσει ήδη) του προσωπικού από 517 σε 216 στα τέλη του 1997 και 170 με την ολοκλήρωση του σχεδίου και το κλείσιμο των λιγότερο προσοδοφόρων 10 σιλό (επί συνόλου 25), πράγμα που αντιπροσωπεύει συνολική μείωση της αποθηκευτικής ικανότητας κατά 87 500 τόνους επί συνόλου 272 000 τόνων (μείωση κατά 24 %). Η εταιρεία προβλέπει επίσης να προχωρήσει σε σημαντική μείωση του κόστους στις μεγαλύτερες συμβάσεις της για την παροχή εξωτερικών υπηρεσιών.

Το εταιρικό κεφάλαιο της EPAC-Comercial θα είναι 5 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (PTE). Η εταιρεία θα λάβει από την EPAC τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που χρειάζονται για τη δραστηριότητά της (σιλό, αποθήκες, εργαστήρια) στην καθαρή λογιστική τους αξία, καθώς και τα υπάρχοντα αποθέματα. Η EPAC-Comercial θα λάβει μία από τις χρηματοοικονομικές συμμετοχές της EPAC, καθώς και τρέχουσες εμπορικές πιστώσεις (3 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (PTE)). Η EPAC-Comercial θα αναλάβει όλο το βραχυπρόθεσμο χρέος της EPAC, συνολικού ύψους 5,9 δισεκατομμυρίων PTE.

3.2. ΜΗΤΡΙΚΗ EPAC

Η Μητρική EPAC δεν θα αναπτύξει εμπορική δραστηριότητα και προορίζεται να εκκαθαριστεί το 2000. Η Μητρική EPAC θα αναλάβει το πλεονάζον προσωπικό, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία που θα πωληθούν. Επιπλέον, η Μητρική EPAC θα αναλάβει το λειτουργικό κόστος της εκκαθάρισης της EPAC, συμπεριλαμβανομένου του κοινωνικού κόστους και του μακροπρόθεσμου χρέους. Προς το σκοπό αυτό θα αναλάβει: το χρέος της Silopor, άλλα χρέη, τα κέρδη από την πώληση περιουσιακών στοιχείων, τα κέρδη από την πώληση της EPAC-Comercial, καθώς και αντισταθμιστική ενίσχυση από το Δημόσιο για την επίτευξη της συνολικής εκκαθάρισης της εταιρείας.

Το Δημόσιο θα αποζημιώσει τη Μητρική EPAC με βάση την αξία της αγοράς για τη χρήση ορισμένων κτιρίων και θα αναλάβει το εργαστήριο πιστοποίησης σπόρων της EPAC (η Πορτογαλία δεν αναφέρει την αξία αυτών των πράξεων, η οποία θεωρείται όμως αμελητέα διότι δεν λαμβάνεται υπόψη στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης). Επιπλέον, θα αναλάβει την χρηματοοικονομική συμμετοχή της EPAC σε άλλες εταιρείες.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ EPAC

σιακών στοιχείων (ακινήτων, ανάκτησης χρεών κλπ.).
[...]

4.1. Κρατικές ενισχύσεις υπέρ της EPAC

Φαίνεται να υπάρχει κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της Συνθήκης υπέρ της EPAC-Comercial, δεδομένου ότι η σύσταση της με ισοσκελισμένη δομή υποστηρίζεται από το πορτογαλικό Δημόσιο μέσω της εκκαθάρισης των χρεών της Μητρικής EPAC. Πρακτικά, μπορεί να θεωρηθεί ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της EPAC, με τελικό αποτέλεσμα της εν λόγω διαδικασίας την EPAC-Comercial. Πράγματι, η EPAC-Comercial μπορεί να λειτουργήσει στην αγορά αποκλειστικά και μόνον διότι το Δημόσιο συνέστησε μια άλλη εταιρεία προοριζόμενη για εκκαθάριση και διέγραψε τα χρέη της. Οι πορτογαλικές αρχές συμμαρύνονται αυτή την άποψη.

Στις 2 Ιουλίου 1998, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι η πορτογαλική κυβέρνηση υποχρέωσε την EPAC να συνάψει συμφωνία που περιελάμβανε την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών συμμετοχών σε άλλες εταιρείες. Σύμφωνα με την εν λόγω πληροφορία, αυτή η ανταλλαγή συμμετοχών θα χρησίμευε ως μέσο διάσωσης μιας άλλης εταιρείας, της "Nacional".

Η ιδιωτικοποίηση της EPAC-Comercial αφεαυτή δεν φαίνεται να περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης προς τον αγοραστή κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της Συνθήκης, εφόσον θα πραγματοποιηθεί με δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό, υπό την προϋπόθεση ότι ο πλειοδότης δεν λαμβάνει περαιτέρω κρατική ενίσχυση.

Η Επιτροπή καλεί τις πορτογαλικές αρχές να διαβιβάσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες ούτως ώστε να αποφανθεί κατά πόσον αυτή η εικαζόμενη συμφωνία περιέχει στοιχεία περαιτέρω κρατικής ενίσχυσης υπέρ της EPAC ή άλλων εταιρειών. Αν οι εν λόγω ρυθμίσεις περιέχουν στοιχεία κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1, οι πορτογαλικές αρχές θα πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή όλα τα σχετικά στοιχεία, ούτως ώστε να αξιολογηθεί αν έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις εξαιρέσεις που θεσπίζουν τα άρθρα 92 παράγραφος 2 και 92 παράγραφος 3.

4.1.1. [...]

4.1.3. Αξιολόγηση της συνολικής ενίσχυσης προς την EPAC

4.1.2. Χρηματοοικονομικές συμμετοχές

Η Επιτροπή θεωρεί ότι κρατική ενίσχυση δεν αποτελεί μόνον η ενίσχυση αναδιάρθρωσης των 12 δισεκατομμυρίων ΡΤΕ για την τελική εκκαθάριση, αλλά και η μεταβίβαση προς το Δημόσιο των χρηματοοικονομικών συμμετοχών της EPAC σε άλλες εταιρείες, η ονομαστική αξία των οποίων ανέρχεται σε 3,5 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (ΡΤΕ). Οι μετοχές αυτές μεταβιβάζονται στο κράτος διότι δεν μπορούν να ανακτηθούν πριν την εκκαθάριση της Μητρικής EPAC. Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, το γεγονός αυτό δεν σημαίνει ότι τα ποσά αυτά δεν μπορούν να ανακτηθούν.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα των σημείων 4.1.1 και 4.1.2., η Επιτροπή έκρινε ότι το συνολικό ποσό κρατικής ενίσχυσης που απαιτεί η επιχείρηση αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης της EPAC μπορεί να φθάσει τα 15,5 δισεκατομμύρια πορτογαλικά εσκούδα (ΡΤΕ).

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μεταβίβαση αυτών των χρηματοοικονομικών συμμετοχών στην ονομαστική τους αξία μπορεί να περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, διότι η συμπεριφορά του πορτογαλικού Δημοσίου δεν φαίνεται να προσιδιάζει προς τη συμπεριφορά ιδιώτη επενδυτή. Πράγματι, η Πορτογαλία υπολογίζει το συνολικό ποσό της ενίσχυσης αφαιρώντας από το συνολικό κόστος εκκαθάρισης της Μητρικής EPAC τα έσοδα που θα προκύψουν από την πώληση περιου-

για να αξιολογηθεί αν το σχέδιο αναδιάρθρωσης της EPAC είναι σύμφωνο με τους ισχύοντες κανόνες ανταγωνισμού, θα εφαρμοστούν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽³⁾. Η γενική αρχή που εφαρμόζει η Επιτροπή προς το σκοπό αυτό είναι να επιτρέπει την ενίσχυση αναδιάρθρωσης μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες μπορεί να αποδειχθεί ότι η έγκριση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης είναι προς το κοινοτικό συμφέρον. Αυτό είναι δυνατόν μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι γενικοί όροι:

1. Αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας σύμφωνα με σχέδιο αναδιάρθρωσης: όλα τα σχέδια αναδιάρθρωσης πρέπει να αποκαθιστούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και υγεία της επιχείρησης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και βάσει

⁽³⁾ Δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ C 283 της 19.9.1997, σ. 2.

ρεαλιστικών υποθέσεων όσον αφορά τους μελλοντικούς όρους λειτουργίας. Η βελτίωση της βιωσιμότητας πρέπει να αποτελεί κυρίως απόρροια των εσωτερικών μέτρων και των εξωτερικών παραγόντων μόνον στην έκταση που οι υποθέσεις για την εξέλιξη των εν λόγω παραγόντων τυγχάνουν γενικής αποδοχής. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου βιωσιμότητας, το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα πρέπει να επιτρέπει στην εταιρεία να καλύψει όλα της τα έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της υποτίμησης και των χρηματοοικονομικών επιβαρύνσεων και να προβλέπει μια ελάχιστη απόδοση επί του κεφαλαίου, ώστε η επιχείρηση να αποκτήσει ανταγωνιστική αυτοδυναμία.

2. *Πρόληψη της αθέμιτης στρέβλωσης του ανταγωνισμού μέσω της ενίσχυσης*: πρέπει να λαμβάνονται μέτρα τα οποία να αντισταθμίζουν στο μέτρο του δυνατού τις αρνητικές επιπτώσεις για τους ανταγωνιστές. Εάν, βάσει αντικειμενικής εκτίμησης της κατάστασης προσφοράς και ζήτησης διαπιστώνεται ότι υπάρχει πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να συμβάλει, σε βαθμό ανάλογο προς το ποσό της ληφθείσας ενίσχυσης, στην αναδιάρθρωση της σχετικής αγοράς στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα μειώνοντας ή διακόπτοντας κατά τρόπο αμετάκλητο τη λειτουργία του παραγωγικού δυναμικού.

Ως εναλλακτική λύση στις γενικές διατάξεις, σχετικά με τη μείωση του παραγωγικού δυναμικού, το κράτος μέλος μπορεί, μετά από αίτημά του, να εφαρμόσει ειδικούς κανόνες εφαρμοστέους μόνον για το γεωργικό τομέα (σημείο 3.2.5 των κατευθυντηρίων γραμμών). Γενικά, το σημείο 3.2.5 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών απαιτεί, για μέτρα τα οποία έχουν ως στόχο ειδικά προϊόντα ή επιχειρηματίες, η μείωση του παραγωγικού δυναμικού να φθάνει συνήθως το 16 % (το οποίο μειώνεται σε 14 % για περιοχές στις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις και λιγότερο ευνοημένες περιοχές) του παραγωγικού δυναμικού για το οποίο έχει πράγματι χορηγηθεί η ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

3. *Ενίσχυση ανάλογη με τις δαπάνες και τα οφέλη της αναδιάρθρωσης*: το ποσό και η ένταση της ενίσχυσης πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο δυνατό που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση και πρέπει να σχετίζονται με τα προβλεπόμενα οφέλη από κοινοτική άποψη. Οι αποδέκτες της ενίσχυσης θα πρέπει να συμβάλουν ουσιαστικά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης χρησιμοποιώντας ίδιους πόρους ή εξωτερικές εμπορικές πηγές χρηματοδότησης.
4. *Πλήρης εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και τήρηση των όρων*: η εταιρεία πρέπει να εφαρμόσει πλήρως το υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο ενέκρινε η Επιτροπή και πρέπει να εκπλη-

ρώσει όλες τις υποχρεώσεις που τάσσει η Επιτροπή.

5. *Παρακολούθηση και ετήσιες εκθέσεις*: η χορήγηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης πρέπει να παρακολουθείται σε τακτά διαστήματα μέσω καταλλήλων εκθέσεων.

Σε ό,τι αφορά τους προαναφερόμενους όρους, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1. *Αποκατάσταση μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης*

Υποβλήθηκε στην Επιτροπή λεπτομερές σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο αποδεικνύει ότι η εταιρεία σημείωσε θετική ροή χρήματος από το πρώτο έτος (1997) και θα επιστρέψει στην κερδοφορία το 2000 (τρίτο έτος της εφαρμογής του προγράμματος). Η χρηματοοικονομική αυτονομία θα κυμαίνεται μεταξύ 37 και 42 %. Λαμβανομένου υπόψη του ύψους του χρέους, φαίνεται ότι το τριετές χρονοδιάγραμμα για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας είναι εύλογο. Οι υποθέσεις που περιέχονται στο σχέδιο σχετικά με την εξέλιξη των αγορών σιτηρών και συναφών προϊόντων δεν μοιάζουν υπερβολικά αισιόδοξες.

Η επιστροφή στη βιωσιμότητα επιτυγχάνεται περισσότερο με εσωτερικά μέτρα, παρά μέσω εξωτερικών παραγόντων. Από την άποψη αυτή, η μείωση του προσωπικού από 516 σε 170 θέσεις εργασίας μέχρι το πέρας του σχεδίου αναδιάρθρωσης, καθώς και το κλείσιμο 10 από τα 25 σιλό αποθήκευσης σιτηρών, φαίνεται να αποτελούν ορθά εσωτερικά μέτρα για την επίτευξη μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Συνεπώς, φαίνεται ότι το υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης πληρεί αυτόν τον όρο.

2. *Πρόληψη αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μέσω της ενίσχυσης*

Για την αξιολόγηση αυτού του όρου, η Επιτροπή απαιτεί κανονικά, σε τομείς όπου υπάρχει διαρθρωτικό πλεονάζον δυναμικό, ο αποδέκτης της ενίσχυσης να συμβάλει στην αναδιάρθρωση της σχετικής αγοράς στην ΕΚ μειώνοντας ή διακόπτοντας κατά τρόπο αμετάκλητο τη λειτουργία του παραγωγικού δυναμικού. Στη συγκεκριμένη περίπτωση του γεωργικού τομέα, σύμφωνα με το σημείο 3.2.5 στοιχείο α) πρώτη περίπτωση, για μέτρα τα οποία έχουν ως στόχο ειδικά προϊόντα ή επιχειρηματίες, απαιτείται κανονικά η μείωση του παραγωγικού δυναμικού να φθάσει, σε περιφέρειες όπου χορηγούνται ενισχύσεις, όπως η Πορτογαλία, το 14 % (16 % σε άλλες περιφέρειες).

Παρόλο που ο γεωργικός τομέας δεν μπορεί να θεωρηθεί στο σύνολό του τομέας όπου υπάρχει διαρθρωτικό πλεόνασμα παραγωγικού δυναμικού, η EPAC αναπτύσσει τη δραστηριότητά της κυρίως στον τομέα της εμπορίας σιτηρών, για τον οποίο υπάρχει πλεόνασμα παραγωγικού δυναμικού τόσο στην ευρωπαϊκή, όσο και στην πορτογαλική αγορά. Έτσι, ο τομέας αυτός αποκλείεται ρητώς από τα κλαδικά όρια που ισχύουν για τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις επενδύσεις στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων⁽⁴⁾. Συνεπώς, ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης που εστιάζεται σε έναν επιχειρηματία όπως ο συγκεκριμένος πρέπει να περιέχει κάποιο στοιχείο μείωσης του δυναμικού.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή επεσήμανε ότι το σχέδιο προβλέπει αμετάκλητο κλείσιμο 10 σιλό (επί συνόλου 25), το οποίο αντιπροσωπεύει συνολική μείωση της αποθηκευτικής ικανότητας κατά 87 500 τόνους επί συνόλου προϋπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού 272 000 τόνων (μείωση παραγωγικού δυναμικού κατά 24%). Συνεπώς, η Επιτροπή έκρινε ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης της EPAC πληρεί τον δεύτερο όρο.

3. *Ενίσχυση ανάλογη με τις δαπάνες και τα οφέλη της αναδιάρθρωσης*

Ο τρίτος όρος των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την αναδιάρθρωση απαιτεί η ενίσχυση να είναι ανάλογη με τις αναμενόμενες από την άποψη της Επιτροπής δαπάνες και οφέλη της αναδιάρθρωσης. Στο πλαίσιο του όρου αυτού, ο οποίος έχει ως στόχο να αποτρέψει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού από την αναδιάρθρωμένη εταιρεία σε βαθμό που να πλήττεται το κοινό συμφέρον, πρέπει να αξιολογούνται διάφορα στοιχεία.

Η Επιτροπή απαιτεί κανονικά το ποσό και η ένταση της ενίσχυσης να περιορίζονται στο ελάχιστο δυνατό που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση. Κανονικά, οι αποδέκτες της ενίσχυσης θα πρέπει να συμβάλουν ουσιαστικά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης χρησιμοποιώντας ίδιους πόρους ή εξωτερικές εμπορικές πηγές χρηματοδότησης. Για τον περιορισμό των στρεβλωτικών συνεπειών, η μορφή υπό την οποία χορηγείται η ενίσχυση πρέπει να είναι τέτοια που να μην δημιουργεί στην επιχείρηση πλεόνασμα μετρητών που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για επιθετικές δραστηριότητες στρέβλωσης της αγοράς ανεξάρτητες από τη διαδικασία αναδιάρθρωσης. Επίσης η ενίσχυση δεν θα πρέπει να διατίθεται για τη

χρηματοδότηση νέας επένδυσης που δεν απαιτείται για την αναδιάρθρωση. Η ενίσχυση για τη χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση δεν πρέπει να μειώνει αδικαιολόγητα τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις της εταιρείας.

Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή διατηρεί επιφυλάξεις για το κατά πόσον πληρούνται όλοι αυτοί οι όροι.

Εκ πρώτης όψεως, ο τρόπος με τον οποίο χορηγείται η ενίσχυση αναδιάρθρωσης στη Μητρική EPAC για την κάλυψη του κόστους εκκαθάρισης, φαίνεται να περιορίζει το ποσό της ενίσχυσης στο ελάχιστο δυνατό που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση και δεν φαίνεται να επιτρέπει τη μεταφορά πλεονάζουσας ρευστότητας στη νέα EPAC-Comercial. Κατά τον ίδιο τρόπο, η EPAC-Comercial θα λάβει αρχικό ποσό επιχειρηματικού κεφαλαίου από τη Μητρική EPAC για τρεις μήνες μόνον και στη συνέχεια θα πρέπει να επιστρέψει το εν λόγω κεφάλαιο και να στηριχθεί σε κανονικό εμπορικό τραπεζικό κεφάλαιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων. Εντούτοις, η Επιτροπή επεσήμανε ότι για να εξασφαλιστεί η επιστροφή στην οικονομική βιωσιμότητα, το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει σημαντική διαφοροποίηση των εμπορικών δραστηριοτήτων της EPAC-Comercial. Υπάρχει συνεπώς μεγάλος κίνδυνος να χρησιμοποιήσει η EPAC-Comercial μέρος της ενίσχυσης για να υιοθετήσει επιθετικές στρατηγικές με στόχο τη διείσδυση σε νέες αγορές.

Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η μεταβολή του εύρους δραστηριοτήτων της EPAC-Comercial δεν έχει στρεβλωτικές συνέπειες στην αγορά στόχο, δεδομένου ότι έγκειται απλώς σε καλύτερη χρησιμοποίηση των υφισταμένων εγκαταστάσεων για άλλες δραστηριότητες.

Παρόλα αυτά, η Επιτροπή έλαβε πρόσφατα καταγγελίες σύμφωνα με τις οποίες η EPAC εφαρμόζει επιθετικές εμπορικές πολιτικές για την πώληση ενδιάμεσων προϊόντων για τη γεωργία και συγκεκριμένα με την πώληση σπόρου όρυζας σε τιμές κάτω του κόστους και με την πώληση πετρελαίου ντίζελ για γεωργική χρήση σε τεχνητά χαμηλές τιμές. Μετά από αρχική αξιολόγηση των εν λόγω καταγγελιών, η Επιτροπή καλεί τις πορτογαλικές αρχές να σχολιάσουν λεπτομερώς τους εν λόγω ισχυρισμούς. Επιπλέον, η Επιτροπή καλεί τις πορτογαλικές αρχές να σχολιάσουν λεπτομερώς την αναγκαιότητα για και τη φύση τυχόν όρων που ενδέχεται να συνοδεύουν τη χορήγηση της ενίσχυσης, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι η EPAC-Comercial δεν θα ανλάβει επιθετικές δραστηριότητες στρέβλωσης της αγοράς.

⁽⁴⁾ EE C 29 της 2.2.1996, σ. 4.

Οι αποδέκτες της ενίσχυσης πρέπει κανονικά να συμβάλουν ουσιαστικά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης χρησιμοποιώντας ίδιους πόρους ή εξωτερικές εμπορικές πηγές χρηματοδότησης. [...] Εντούτοις, θα λάβει ενίσχυση που ανέρχεται σε 15,5 δισεκατομμύρια ΡΤΕ. Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, και λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι η επιστροφή της ΕΡΑC στη βιωσιμότητα εξαρτάται από τη διαφοροποίηση σε νέους τομείς δραστηριότητας, η Επιτροπή δεν μπορεί ευλόγως να διαβεβαιώσει ότι η ενίσχυση είναι ανάλογη με τα οφέλη που αναμένονται από κοινοτική άποψη.

Οι πορτογαλικές αρχές πρότειναν να αξιολογηθεί η αναλογικότητα με σύγκριση του κόστους για το πορτογαλικό Δημόσιο δύο εναλλακτικών σεναρίων: αναδιάρθρωσης και εκκαθάρισης. Σύμφωνα με τον υπολογισμό του κράτους μέλους, η συνολική ενίσχυση αναδιάρθρωσης των 12 δισεκατομμυρίων ΡΤΕ θα πρέπει να συγκριθεί με το συνολικό κόστος εκκαθάρισης της ΕΡΑC που ανέρχεται σε 19 δισεκατομμύρια ΡΤΕ. Το καθαρό κόστος της εκκαθάρισης υπολογίζεται κατά τον ακόλουθο τρόπο από τις πορτογαλικές αρχές. Πρώτον, λαμβάνεται υπόψη το άρθροισμα όλων των υποχρεώσεων της εταιρείας και του κόστους απόλυσης προσωπικού. Από την αξία αυτή αφαιρείται η αξία των περιουσιακών στοιχείων, η οποία διορθώνεται ούτως ώστε να αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία τους.

Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή δυσκολεύεται σημαντικά να αποδεχθεί την εναλλακτική μέθοδο που προτείνουν οι πορτογαλικές αρχές.

Σύμφωνα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή, το πραγματικό κόστος εκκαθάρισης μιας εταιρείας θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσό, το οποίο περιορίζεται κανονικά στην απώλεια περιουσιακών στοιχείων και ιδίων κεφαλαίων. Κάθε άλλη ερμηνεία θα προϋπέθετε διαφορετική μεταχείριση ιδιωτικών και δημοσίων εταιρειών, πράγμα απαράδεκτο ενόψει των κανόνων που θέτει η συνθήκη. Οι Πορτογάλοι ισχυρίζονται ότι η εμπορική νομοθεσία επιβάλλει κανόνες που εγγυώνται την προστασία των πιστωτών με επίρριψη της ευθύνης για τα χρέη της εταιρείας στο μόνο (ή κύριο) μέτοχο, ανεξαρτήτως του ιδιωτικού ή δημοσίου καθεστώτος του. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 84 του πορτογαλικού εμπορικού κώδικα, όταν κηρύσσονται σε πτώχευση εταιρείες που έχουν ένα μόνο μέτοχο, ο εν λόγω μέτοχος ευθύνεται πλήρως για όλες τις εταιρικές υποχρεώσεις, αν αποδειχθεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας δεν διετεθήσαν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών. Οι κανόνες αυτοί

ισχύουν για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

Το Δημόσιο, για να εκπληρώσει τη γενική εταιρική ευθύνη του, τείνει να υπερεκτιμήσει το κόστος εκκαθάρισης, ούτως ώστε να εξασφαλίσει υψηλό ποσοστό ικανοποίησης των πιστώσεων και να εμποδίσει υψηλά ποσοστά απολύσεων. Αυτό το κόστος δεν αντιστοιχεί προς το κόστος εκκαθάρισης που θαρύνει τους επενδυτές της αγοράς, η ευθύνη των οποίων δεν υπερβαίνει το ίδιο κεφάλαιο. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή επεσήμανε ότι η ΕΡΑC λειτουργεί σήμερα με αρνητικό εταιρικό κεφάλαιο, σημειώνοντας έτσι ζημίες σε βαθμό που κανονικά δεν θα ήταν αποδεκτός από ιδιώτες επενδυτές.

Μετά από αρχική ανάλυση των πληροφοριών που διαβίβασαν οι πορτογαλικές αρχές, φαίνεται ότι η ευθύνη του μοναδικού μετόχου σε περίπτωση εκκαθάρισης δεν είναι αυτόματη. Πράγματι, κάθε πιστωτής του οποίου η απαίτηση είναι ανεξόφλητη θα είχε δικαίωμα να την επικαλεστεί, αλλά θα έπρεπε να κινήσει δικαστική διαδικασία κατά του Δημοσίου και να αποδείξει ότι οι πόροι της ΕΡΑC διετεθήσαν κατά τα προηγούμενα έτη για σκοπούς διαφορετικούς από τον εταιρικό σκοπό. Ο κοινοποιηθείς φάκελος δεν περιλαμβάνει αρκετές πληροφορίες σχετικά με το βαθμό δικαστικής πεποίθησης που απαιτούν τα πορτογαλικά δικαστήρια για την απόδειξη αυτού του ισχυρισμού. Εν πάση περιπτώσει, το Δημόσιο θα ευθύνεται μόνον αφού εκδοθεί δικαστική απόφαση υπέρ του πιστωτή.

Ακόμα και αν αυτή η ρήτρα της πορτογαλικής νομοθεσίας παρήγε αυτομάτως αποτελέσματα, η Επιτροπή θα θεωρούσε ότι μια τέτοια ρήτρα εξομοιούται με εγγύηση του συνολικού χρέους εταιρείας. Το να επιτραπεί στο Δημόσιο να εκπληρώσει μια τέτοια δέσμευση θα οδηγούσε σε άνιση μεταχείριση μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων. Πρακτικά, κάτι τέτοιο θα επέτρεπε τη χορήγηση αναδρομικών ενισχύσεων λειτουργίας σε κρατικές εταιρείες μέσω της απεριόριστης πιστωληπτικής ικανότητας του Δημοσίου⁽⁹⁾.

Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις, φαίνεται δύσκολο σε πρώτο στάδιο να γίνει δεκτή η πορτογαλική εναλλακτική πρόταση να μετρηθεί η αναλογικότητα συγκρίνοντας το σχετικό κόστος της αναδιάρθρωσης με το κόστος εκκαθάρισης. Πράγματι, το κόστος εκκαθάρισης θα πρέπει να περιορίζεται,

⁽⁹⁾ Η Επιτροπή ακολούθησε αυτή την άποψη στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης C 38/92 (ΕΕ C 267 της 2.10.1993, σ. 11), συμφωνία "Andreatta-Van Miert".

υπό φυσιολογικές συνθήκες αγοράς, στην απώλεια περιουσιακών στοιχείων και ιδίου κεφαλαίου.

Συνεπώς, στο παρόν στάδιο προκύπτει ότι η ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς την EPAC δεν φαίνεται να είναι ανάλογη προς τα αναμενόμενα οφέλη από κοινοτική άποψη, και συνακόλουθα ότι η ενίσχυση δεν φαίνεται να τηρεί τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών.

4.2. Προηγούμενες κρατικές ενισχύσεις υπέρ της EPAC

Σύμφωνα με την απόφαση του ΔΕΚ στην υπόθεση C-355/95 (Deggendorf) ⁽⁶⁾, όταν η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσον μια κρατική ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, περιστατικών που έχει ήδη λάβει υπόψη σε προηγούμενη απόφαση, καθώς και των υποχρεώσεων που η εν λόγω απόφαση επέβαλε τυχόν σε κράτος μέλος.

Σύμφωνα με την απόφαση 97/762/ΕΚ, η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην EPAC είναι παράνομη και αντίθετη προς τη συνθήκη. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της εν λόγω απόφασης, η Πορτογαλία έπρεπε να καταργήσει την εγγύηση του Δημοσίου και να αναλάβει τα ποσά των οποίων επωφελήθηκε άνευ νομίμου αιτίας η εταιρεία.

Η Επιτροπή έκρινε ότι, εφόσον η υπόψη ενίσχυση έχει τη μορφή εγγύησης του Δημοσίου η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του επιτοκίου, το οικονομικό πλεονέκτημα του οποίου επωφελήθηκε άνευ νομίμου αιτίας η EPAC αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του χρηματοπιστωτικού κόστους των τραπεζικών δανείων στην αγορά (το οποίο αντιπροσωπεύεται από το επιτόκιο αναφοράς) και του χρηματοπιστωτικού κόστους που κατέβαλε πράγματι η EPAC για τη χρηματοπιστωτική πράξη (συνυπολογιζόμενου του κόστους της εγγύησης). Η Πορτογαλία δεν έχει καταργήσει μέχρι σήμερα την κρατική ενίσχυση και επιδιώκει, αντιθέτως, την ακύρωση της απόφασης 97/762/ΕΚ.

Προς το σκοπό της αξιολόγησης των μέτρων που κοινοποίησε η Πορτογαλία για την αναδιάρθρωση της EPAC, είναι απαραίτητο να σημειωθεί ότι το ύψος του χρέους της EPAC, το οποίο έχει εγγυηθεί το πορτογαλικό Δημόσιο με την κριθείσα ως παράνομη εγγύηση, είναι 30 δισεκατομμύρια PTE, ποσό που αντιστοιχεί στο χρέος που θα επιστρέψει η Silorog στην EPAC. Η αποπληρωμή του χρέους, αν κριθεί ότι συμβιβάζεται με τα άρθρα 92 και 93 της συνθήκης, θα επιτρέψει στην EPAC να εκπληρώσει τις οικονομικές

της υποχρεώσεις χωρίς να προφύγει στην εγγύηση, η οποία ουσιαστικά θα περιπέσει σε αχρησία. Επίσης, το χρέος θα εξοφληθεί στη Μητρική EPAC και θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την εξάλειψη των σωρευμένων οικονομικών υποχρεώσεων της EPAC και όχι για τη στήριξη μελλοντικών εμπορικών δραστηριοτήτων της EPAC-Comercial.

Παρόλα ταύτα, οι πορτογαλικές αρχές δεν έχουν μέχρι σήμερα προβεί στην εξάλειψη της εγγύησης στο πλαίσιο της τρέχουσας επιχείρησης αναδιάρθρωσης. Επίσης, σύμφωνα με τις αρχές που έχει θέσει το ΔΕΚ στην υπόθεση Deggendorf, φαίνεται ότι για την εκτίμηση των γενικών επιπτώσεων της συνολικής ενίσχυσης που χορηγείται στην EPAC, πρέπει να συνυπολογιστεί η αξία του οικονομικού πλεονεκτήματος που επιτυγχάνει η EPAC μέσω της λειτουργίας της εγγύησης.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς που πραγματοποίησε η Επιτροπή βάσει της προαναφερομένης μεθόδου, το συνολικό οικονομικό πλεονέκτημα του οποίου έτυχε η EPAC από τον Οκτώβριο 1996 έως τον Ιούνιο 1998 λόγω της παράνομης κρατικής ενίσχυσης μπορεί να φθάσει τα 2,87 δισεκατομμύρια PTE ⁽⁷⁾.

Η Επιτροπή επεσήμανε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν λαμβάνει υπόψη το οικονομικό πλεονέκτημα του οποίου έτυχε η EPAC μέσω της εγγύησης του Δημοσίου. Επιπλέον, οι πορτογαλικές αρχές υποστηρίζουν ότι η νομολογία που δημιούργησε η απόφαση Deggendorf δεν είναι εφαρμοστέα στην προκειμένη περίπτωση για τους ακόλουθους λόγους:

- η λήψη υπόψη προηγούμενης απόφασης σχετικά με μέτρο ενίσχυσης ενόψει της αξιολόγησης μεταγενέστερης ενίσχυσης δεν είναι υποχρεωτική. Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη προηγούμενες αποφάσεις “εφόσον κρίνεται σκόπιμο”,
- Τα πραγματικά περιστατικά της απόφασης Deggendorf είναι διαφορετικά:
 - στην υπόθεση Deggendorf, δεν ασκήθηκε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της πρώτης απόφασης της Επιτροπής. Στην υπόθεση EPAC, η Πορτογαλία αμφισβήτησε τις δύο πρώτες αποφάσεις της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου,
 - τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης που αναφέρονται στην απόφαση Deggendorf δεν αφορούσαν ενισχύσεις προς προβληματικές εταιρείες, όπως στην περίπτωση της EPAC,

⁽⁷⁾ Ο υπολογισμός αυτός βασίζεται στα επιτόκια αναφοράς της Επιτροπής για την Πορτογαλία που ίσχυαν κατά την υπόψη περίοδο: 12,51 % (έως 1.8.1997), 7,37 % (έως 1.1.1998) και 7,56 % (μετά την 1.1.1998).

⁽⁶⁾ Συλλογή 1997, σ. I-2549.

— στην υπόθεση Deggendorf, το Δικαστήριο συμφώνησε με την άποψη της Επιτροπής ότι η στρέβλωση του ανταγωνισμού οφείλετο στις σωρευμένες επιπτώσεις των ενισχύσεων. Στην περίπτωση της EPAC, λόγω της ριζικά διαφορετικής φύσης των δύο ενισχύσεων (κρατική εγγύηση και άμεση ενίσχυση), δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι υπάρχει σώρευση ενισχύσεων.

Η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με την άποψη των πορτογαλικών αρχών για το θέμα.

Πρώτον, το να ληφθούν υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες στο πλαίσιο απόφασης δεν αποτελεί απλώς δυνατότητα, αλλά υποχρέωση της Επιτροπής. Και αν ακόμα, όπως ισχυρίζονται οι πορτογαλικές αρχές, η νομολογία είχε αναγνωρίσει δυνατότητα της Επιτροπής, η εξουσία αυτή δεν θα έπρεπε να χρησιμοποιείται αυθαίρετα, αλλά σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Δεύτερον, το γεγονός ότι η αρχική απόφαση της Επιτροπής προσβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου δεν μεταβάλλει το δεσμευτικό χαρακτήρα της. Παρόλο που οι δύο ενισχύσεις είναι διαφορετικής φύσεως, η Επιτροπή επεσήμανε ότι η πρώτη είναι ενίσχυση διάσωσης που επιτρέπει στην επιχείρηση να επιβιώσει και η δεύτερη ενίσχυση αναδιάρθρωσης. Έχουν ταυτόσημη οικονομική επίπτωση την ελάφρυνση μιας εταιρείας από τα οικονομικά της βάρη. Συνεπώς, οι οικονομικές επιπτώσεις των ενισχύσεων μπορούν να θεωρηθούν σωρευτικές.

II. SILOPOR

Η Silopor — Empresa de Silos Portuarios, SA συνεστήθη το 1986 (βλέπε κεφάλαιο I-1.). Σύμφωνα με το καταστατικό της, το μεγαλύτερο μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Silopor θα έπρεπε να καλυφθεί από το Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Πρακτικά, από το 1986, το 100 % του κεφαλαίου της Silopor ανήκει στο κράτος.

Η Silopor αναπτύσσει τις δραστηριότητές της αποκλειστικά ως φορέας παροχής υπηρεσιών διακίνησης φορτίων στους λιμένες Λισαβώνας και Leixões. Οι πορτογαλικές λιμενικές αρχές έχουν παραχωρήσει στη Silopor το δικαίωμα να παρέχει μια οιοειδή δημόσια υπηρεσία διακίνησης φορτίων (εκφόρτωσης και αποθήκευσης στο λιμάνι) σιτηρών και τροφίμων. Η παραχώρηση αυτή επιτρέπει στη Silopor να κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 60 % για όλα τα εισαγόμενα τρόφιμα. Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η εκχώ-

ρηση δημόσιας υπηρεσίας αποσκοπεί στην εγγύηση της διαφάνειας στην εξαιρετικά ανταγωνιστική αγορά εισαγωγής και εμπορίας σιτηρών και τροφίμων. Οι λιμενικές υπηρεσίες της Silopor παρέχονται σε όλες τις επιχειρήσεις επί ίσοις όροις.

Τα περιουσιακά στοιχεία της Silopor είναι τρία μεγάλα λιμενικά σιλό (δύο στη Λισαβόνα και ένα στο Leixões), η αξία των οποίων υπολογίζεται από τις πορτογαλικές αρχές σε 10 δισεκατομμύρια PTE. Τα σιλό αυτά είναι εγκατεστημένα σε δημόσιο θαλάσσιο χώρο.

Για μια σειρά περιουσιακών στοιχείων αξίας 10 δισεκατομμυρίων PTE, η εταιρεία έχει ετήσιες εκροές 3 δισεκατομμυρίων PTE (οι πιθανότητες αύξησης δεν εξαρτώνται κατά μέγα μέρος από την εταιρεία), ετήσια λειτουργικά έξοδα 2,5 δισεκατομμύρια PTE, καθώς και κόστος τεχνικής απόσβεσης άνω του 1 δισεκατομμυρίου PTE. Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η εκμετάλλευση των λιμενικών σιλό από τη Silopor επέτρεπε όλα τα προηγούμενα έτη θετική ροή χρήματος (κατά μέσον όρο 370 δισεκατομμύρια PTE). Εντούτοις, η Silopor εμφανίζει πλεονάζοντα πάγια περιουσιακά στοιχεία, πράγμα που προκαλεί ετήσιο κόστος απόσβεσης ύψους 1 δισεκατομμυρίου PTE. Συνεπώς, η εταιρεία παρουσιάζει συστηματικά αρνητικά αποτελέσματα.

Οι πορτογαλικές αρχές ισχυρίζονται ότι η προβλεπόμενη σώρευση αρνητικών οικονομικών αποτελεσμάτων, μαζί με την προφανή χρηματοοικονομική αδυναμία εξόφλησης του χρέους προς την EPAC, απειλεί την ύπαρξη μιας εταιρείας που θεωρείται στρατηγικής σημασίας για την πορτογαλική οικονομία.

1. ΕΙΣΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η Silopor συνεστήθη με το πορτογαλικό νομοθετικό διάταγμα αριθ. 293-A/96 της 12ης Σεπτεμβρίου 1986 (το οποίο στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 32/87 της 10ης Ιουλίου 1987). Το εν λόγω διάταγμα προβλέπει τη μεταβίβαση από την EPAC στη Silopor:

- μιας σειράς περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με λιμενικούς σταθμούς (κυρίως σιλό),
- των υποχρεώσεων που απορρέουν από χρηματοδοτήσεις οι οποίες μπορούν να αποδοθούν ευθέως στην κατασκευή των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων,
- μεριδίου του εταιρικού κεφαλαίου της EPAC ύψους 3,5 δισεκατομμυρίων PTE.

Με μεταγενέστερο νόμο προβλέφθηκε ότι η αξία των μεταβιβαζομένων περιουσιακών στοιχείων, μετά την αφαίρεση των υποχρεώσεων και του εταιρικού κεφαλαίου που μεταβιβάζεται από την EPAC, θα αποτελούσαν χρέος της Silopor προς την EPAC. Η αξία του χρέους θα υπολογιζέτο στη συνέχεια από τριμερή επιτροπή (EPAC, Silopor, Υπουργείο Οικονομικών). Ως αξία των σιλό ελήφθη η λογιστική τους αξία στην EPAC τη στιγμή εκείνη, η οποία υπολογίστηκε σε 16 δισεκατομμύρια ΡΤΕ. Όσον αφορά τις υποχρεώσεις, ελήφθησαν υπόψη μόνον τα δάνεια που είχαν ληφθεί ειδικά για τη χρηματοδότηση της κατασκευής των σιλό.

Η τριμερής επιτροπή εξέδωσε την έκθεσή της στις 18 Ιουλίου 1989. Η αξία του δανείου υπολογίστηκε με τιμές Ιουλίου 1987 σε 7,6 δισεκατομμύρια ΡΤΕ.

Η ίδια επιτροπή ήταν επίσης επιφορτισμένη να προτείνει τη μεθοδολογία που έπρεπε να υιοθετηθεί για την εκκαθάριση του χρέους. Η επιτροπή αναγνώρισε ότι η Silopor δεν ήταν θραχυπρόθεσμα σε θέση να εκκαθαρίσει το χρέος της προς την EPAC και ότι η EPAC έπρεπε να λάβει πίστωση για να μπορέσει να τηρήσει τις δεσμεύσεις της έναντι χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Όλες οι λύσεις που πρότεινε η τριμερής επιτροπή ξεκινούσαν από την αρχή να μην κινδυνεύσει η χρηματοοικονομική ισορροπία και των δύο εταιρειών. Υπ' αυτές τις συνθήκες, όλες οι λύσεις προϋπέθεταν χρηματοοικονομική ανάμειξη του Δημόσιου.

Στην πραγματικότητα, το Δημόσιο ουδέποτε παρενέβη για την επίλυση του προβλήματος. Η οικονομική κατάσταση της Silopor χαρακτηριζόταν εξαρχής από το γεγονός ότι το Δημόσιο δεν χορήγησε στην εταιρεία κατά τη σύστασή της (1986) επαρκές κεφάλαιο για την εξόφληση του χρέους της έναντι της EPAC λόγω της μεταβίβασης των λιμενικών σιλό. Κατά τη διάρκεια των ετών, η εταιρεία κατάφερε να συγκαλύψει αυτή τη μη ισοσκελισμένη χρηματοοικονομική δομή με λογιστικούς χειρισμούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1997, το χρέος πλέον τόκων για το διάστημα μεταξύ 1987 και 1997 ανήρχετο σε 31,35 δισεκατομμύρια ΡΤΕ. Οι τόκοι του αρχικού δανείου υπολογίστηκαν από τις πορτογαλικές αρχές βάσει του μέσου πραγματικού ετήσιου κόστους τραπεζικής χρηματοδότησης της EPAC.

Το πορτογαλικό Δημόσιο εκφράζει πλέον την πρόθεση να τακτοποιήσει αυτή την κατάσταση του παρελθόντος και να προβεί σε εισφορά κεφαλαίου στη Silopor για να μπορέσει η εταιρεία να εκκαθαρίσει το χρέος της προς την EPAC. Για να συμβάλει αυτοδυνάμως στην εκκαθάριση του χρέους προς την EPAC, η Silopor θα λάβει από την ιδιωτική τραπεζική αγορά δάνειο ύψους 1 δισεκατομμυρίου ΡΤΕ. Τα

σιλό, τα οποία αποτελούν τη μόνη πραγματική περιουσία της Silopor, θα μεταβιβαστούν σε άλλο κρατικό οργανισμό (λιμενική αρχή), με την υπολογιζόμενη αγοραία αξία τους ύψους 10,893 δισεκατομμυρίων ΡΤΕ. Η διαφορά, η οποία δεν αναμένεται να υπερβεί τα 21 δισεκατομμύρια ΡΤΕ θα καταβληθεί από το μοναδικό μέτοχο — το Δημόσιο.

2. ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ SILOPOR

Η εισφορά κεφαλαίου συνοδεύεται από μια πολύπλοκη σειρά χρηματοοικονομικών πράξεων με στόχο την έναρξη διαδικασίας ιδιωτικοποίησης της δραστηριότητας διακίνησης φορτίων των σιλό σιτηρών. Και αν ακόμα τα σιλό μεταβιβαστούν σε άλλο κρατικό οργανισμό (λιμενική αρχή), η Silopor θα διατηρήσει την εκχώρηση του δικαιώματος λειτουργίας τους. Επίσης, η Silopor θα προωθήσει τη σύσταση δύο θυγατρικών εταιρειών: Silonor και Silosul, στις οποίες θα εκχωρηθεί περαιτέρω το δικαίωμα λειτουργίας των σιλό. Η Silonor θα λειτουργεί το σιλό του Leixões και η Silosul θα λειτουργεί τους δύο σταθμούς στη Λισαβόνα (Trafaria και Beato). Στη συνέχεια, η Silopor θα προκηρύξει δημόσιο διαγωνισμό για την πώληση του 90 % του οικονομικού κεφαλαίου των εταιρειών αυτών. Έτσι, οι υπεκδοχές θα είναι πλέον ιδιωτικές εταιρείες.

Η Silopor θα διατηρήσει το 10 % των μετοχών των υπεκδοχέων, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η διαχείρισή τους. Θα είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση και την τεχνική ενημέρωση των σιλό και για την παροχή τεχνικής βοήθειας στους ιδιώτες επιχειρηματίες. Τα έσοδα της Silopor θα προέλθουν από τη διαφορά μεταξύ των μισθωμάτων που καταβάλλει για τα σιλό και των μισθωμάτων που εισπράττει από τους υπομισθωτές. Το μίσθωμα υποτίθεται ότι θα καλύπτει διαχειριστική αμοιβή, ετήσιες επενδύσεις συντήρησης και επενδύσεις τεχνολογικής ενημέρωσης.

Η πλειοψηφία του σημερινού προσωπικού της Silopor (185 άτομα) θα καταταχθεί μεταξύ της Silonor (το πολύ 50) και της Silosul (το πολύ 100). Η Silopor θα διατηρήσει μόνον δέκα θέσεις εργασίας. Μέχρι το 2002 προβλέπεται μείωση 25 θέσεων εργασίας και στις τρεις εταιρείες.

3. ΑΡΘΡΟ 92 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η εισφορά κεφαλαίου στη Silopor δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης. Για να υποστηρίξουν τη θέση τους, οι πορτογαλικές αρχές ισχυρίζονται ότι η αρχή του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία της αγοράς δεν πρέπει να εξε-

τάζεται στενά. Η νομολογία του ΔΕΚ για την ερμηνεία της αρχής του ιδιώτη επενδυτή επιτρέπει στο κράτος να εκπληρώνει άλλους οικονομικούς σκοπούς, ενόψει της διαρθρωτικής, συνολικής ή τομεακής ανάπτυξης. Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, το κράτος ως μοναδικός μέτοχος ενεργεί ως υπεύθυνος επιχειρηματίας για να εξαλείψει παράλειψη που έλαβε χώρα κατά το παρελθόν.

Οι πορτογαλικές αρχές ισχυρίζονται ότι έλαβαν υπόψη, ιδίως, την πέμπτη παράγραφο 3.2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής περί δημοσίων συμμετοχών σε εταιρικό κεφάλαιο⁽⁸⁾. Στο εν λόγω σημείο διευκρινίζεται ότι δεν υπάρχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης εφόσον η στρατηγική φύση της επένδυσης από άποψη αγορών ή εφοδιασμού είναι τέτοια που η απόκτηση μετοχικής συμμετοχής θα μπορούσε να θεωρηθεί ως φυσιολογική συμπεριφορά κεφαλαιούχου, παρόλο που η κερδοφορία καθυστερεί. Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η εισφορά κεφαλαίου μπορεί να θεωρηθεί στρατηγική επένδυση της οποίας η ιδιωτική κερδοφορία μπορεί να επιτευχθεί μόνον μακροπρόθεσμα και στο πλαίσιο γενικής δραστηριότητας που να καλύπτει τις ανάγκες του κλάδου γεωργικών τροφίμων της Πορτογαλίας.

Οι πορτογαλικές αρχές δεν κοινοποιούν κάποιο άλλο στοιχείο ενίσχυσης στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης της Silorog.

4. ΑΡΘΡΟ 92 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ) ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Παρόλο που θεωρούν ότι η κοινοποιηθείσα εισφορά κεφαλαίου δεν πληρεί τις προϋποθέσεις του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης, οι πορτογαλικές αρχές επισημαίνουν ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει άλλως, η εισφορά κεφαλαίου πρέπει να θεωρηθεί ενίσχυση για την αναδιάρθρωση προβληματικής εταιρείας, η οποία μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να υπαχθεί στην εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Πράγματι, οι πορτογαλικές αρχές υποστηρίζουν ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Silorog τηρεί τους όρους των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για

την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών, υπογραμμίζοντας κυρίως τις ακόλουθες πτυχές:

- η εξαφάνιση της Silorog κινδυνεύει να αφήσει το ζωτικής σημασίας τομέα των λιμενικών σιλό στο έλεος επιθετικών ολιγοπωλιακών στρατηγικών επιχειρηματιών που διαθέτουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά,
- η εισφορά κεφαλαίου αποτελεί το μέσο σχεδίου χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης της Silorog και αποσκοπεί στην εκκαθάριση παλαιού χρέους,
- η αξία της οικονομικής μεταβίβασης θα ισούται ακριβώς με το ποσό του χρέους προς την EPAC, μετά αφαίρεση της συμβολής της Silorog και των εσόδων από τη μεταφορά των σιλό,
- το μοντέλο υπεκχώρησης των σιλό αποσκοπεί στην επίτευξη της βιωσιμότητας της εταιρείας σε εύλογο χρονικό πλαίσιο (πέντε έως δέκα έτη),
- προβλέπεται ότι τα μελλοντικά κέρδη της Silorog θα της επιτρέψουν να καλύψει τις μελλοντικές τρέχουσες και επενδυτικές δαπάνες της.

Τα εσωτερικά μέτρα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης για την επίτευξη της βιωσιμότητας είναι:

- διάσπαση της δραστηριότητας σε δύο ξεχωριστές εταιρείες που θα ιδιωτικοποιηθούν,
- ενιαία διαχείριση των δύο σταθμών της Λισαβόνας,
- επένδυση για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του σιλό του Leixões,
- πώληση σιλό,
- αλλαγή έδρας με μείωση του κόστους κατά 75 %,
- μείωση προσωπικού.

5. ΑΡΘΡΟ 90 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Τέλος, οι πορτογαλικές αρχές ισχυρίζονται ότι, ακόμα και αν υπάρχουν αμβιβολίες για το αν η ενίσχυση συμβιβάζεται με το άρθρο 92 παράγραφοι 1 και 3 στοιχείο γ), η Silorog είναι επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 90 παράγραφος

⁽⁸⁾ Δελτίο 9-1984.

2 της συνθήκης. Οι εν λόγω εταιρείες υπόκεινται στους κανόνες ανταγωνισμού μόνον στο μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί.

Η αιτιολογία που προβάλλουν οι πορτογαλικές αρχές για την εφαρμογή της εν λόγω εξαίρεσης βασίζεται στο ότι έχει εκχωρηθεί στην εταιρεία δημόσια, κατά τους ισχυρισμούς, υπηρεσία διακίνησης φορτίων σε χώρα που εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εισαγωγές σιτηρών στον τομέα των τροφίμων. Ισχυρίζονται επίσης ότι η Silorog έχει ως προορισμό την εκπλήρωση “αποστολής” προς το δημόσιο συμφέρον.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ SILOPOR

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα στοιχεία του κοινοποιηθέντος φακέλου που πρέπει να αξιολογηθούν στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης είναι η μεταβίβαση των λιμενικών σιλό στις λιμενικές αρχές και η εισφορά κεφαλαίου που θα επιτρέψει στη Silorog να εκκαθαρίσει το χρέος της προς την EPAC. Τα δάνεια ύψους 1 δισεκατομμυρίου ΡΤΕ που θα συναφθούν με εμπορικές τράπεζες δεν εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση των παρουσών δραστηριοτήτων της Silorog, η ενέργεια αυτή υπαγορεύεται από πολιτικούς και στρατηγικούς λόγους της πορτογαλικής κυβέρνησης για την εγγύηση της διαφάνειας και της σταθερότητας της στρατηγικής σημασίας αγοράς μεταποίησης και εμπορίας σιτηρών. Στόχος της πολύπλοκης σειράς πράξεων φαίνεται να είναι η εξασφάλιση της διατήρησης του πλήρους ελέγχου των σιλό από το Δημόσιο και η διατήρηση της Silorog ως έμμεσου επιχειρηματία στην αγορά. Φαίνεται ότι η πράξη αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί πραγματική ιδιωτικοποίηση. Αντιθέτως, θα μπορούσε να θεωρηθεί προσπάθεια απεμπλοκής της Silorog από την ευθύνη της καθημερινής διαχείρισης των σιλό, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι η εταιρεία (και μέσω αυτής το Δημόσιο) διατηρούν το μακροπρόθεσμο στρατηγικό έλεγχο των σιλό. Από άποψη πολιτικής κρατικών ενισχύσεων, δεν έχει σημασία αν τα σιλό βρίσκονται στα χέρια του κράτους ή ιδιωτών, αν οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν περιλαμβάνουν επιπλέον στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

6.1. Άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης (μεταβίβαση των σιλό από τη Silorog στις λιμενικές αρχές)

Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η εισφορά κεφαλαίου που χρειάζεται η Silorog για να μπορέσει να

εξοφλήσει το χρέος της προς την EPAC δεν αναμένεται να υπερβεί τα 21 δισεκατομμύρια ΡΤΕ, αν υπολογιστεί το ποσό που θα προκύψει από την αυτοχρηματοδότηση 1 δισεκατομμύρια ΡΤΕ και τα 10,893 δισεκατομμύρια ΡΤΕ από την πώληση των κύριων περιουσιακών στοιχείων (σιλό) στις λιμενικές αρχές.

Όσον αφορά τη μεταβίβαση των σιλό στις λιμενικές αρχές, φαίνεται ότι το ποσό αυτό πρέπει να θεωρηθεί εισφορά κεφαλαίου προς τη Silorog και όχι πραγματική πώληση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου. Πράγματι, παρόλο που η πράξη αυτή θα πρέπει τυπικά να θεωρηθεί “πώληση”, η μεταβίβαση των σιλό δεν μπορεί να θεωρηθεί πώληση από οικονομική άποψη. Στην ουσία, πρόκειται απλώς για μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων μεταξύ δύο κρατικών οργανισμών με στόχο την αποφυγή της ιδιωτικοποίησής τους. Η Silorog θα διατηρήσει την παραχώρηση λειτουργίας των σιλό πρώην ιδιοκτησίας της και, υπ’ αυτές τις συνθήκες, οι οικονομικές συνέπειες της μεταβίβασης καθεαυτής θα είναι ανύπαρκτες. Συνεπώς, η “πώληση” των σιλό φαίνεται να είναι πράξη χωρίς οικονομική σημασία.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μεταβίβαση των σιλό πρέπει να θεωρηθεί ότι περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης υπέρ της Silorog. Πράγματι, σύμφωνα με πάγια πρακτική της, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πώληση δημόσιας περιουσίας δεν περιέχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης, εφόσον:

- η πώληση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με ανοικτή, διαφανή και άνευ όρων διαγωνισμό ή ανάλογη διαδικασία,
- επιλέγεται ο πλειοδότης,
- όλοι οι υποψήφιοι διαθέτουν επαρκή χρόνο και πληροφορίες για την κατάλληλη αξιολόγηση των παλουμένων πριν τη σύνταξη της προσφοράς τους (*).

Στην προκειμένη περίπτωση δεν φαίνεται να τηρείται κανένας από αυτούς τους όρους.

(*) 23η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού (1993), σημείο 402 και επόμενα.

Επιπλέον, το ποσό που καθορίστηκε για τη μεταβίβαση των σιλό στις λιμενικές αρχές είναι 10,893 δισεκατομμύρια ΡΤΕ. Το ποσό αυτό υπολογίστηκε αφαιρώντας την αξία των σιλό στα λογιστικά βιβλία της Silopor από τη σωρευμένη απόσβεση αυτού του εξοπλισμού. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ελλείψει ανοικτού και διαφανούς διαγωνισμού για την πώληση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, η εκτιμώμενη αξία μεταβίβασης είναι θεωρητική και δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να αποζημιώνεται υπέρ το δέον η Silopor.

Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις, στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή κρίνει ότι η μεταβίβαση των σιλό από τη Silopor στη λιμενική αρχή και το αντίστοιχο έσοδο ενδέχεται να περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης υπέρ της Silopor.

6.2. Άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης (εισφορά κεφαλαίου)

Για να αξιολογηθεί κατά πόσον η σύσταση της Silopor με καταμερισμό περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της EPAC περιέχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης ή όχι, πρέπει να χρησιμοποιηθεί η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή δημοσίων αρχών σε εταιρικό κεφάλαιο. Συμφώνως προς αυτή την ανακοίνωση, δεν υπάρχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης όταν εισφέρεται νέο κεφάλαιο υπό συνθήκες που θα εθωρούντο αποδεκτές από ιδιώτη επενδυτή ο οποίος αναπτύσσει δραστηριότητες σε οικονομία της αγοράς.

Η πρώτη παύλα του σημείου 3.2 διευκρινίζει ότι δεν υπάρχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης όταν ιδρύεται νέα εταιρεία με μόνο μέτοχο τη δημόσια αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι η αρχή εφαρμόζει τα ίδια κριτήρια με κεφαλαιούχο που αναπτύσσει δραστηριότητα σε οικονομία της αγοράς.

Όταν το πορτογαλικό Δημόσιο αποφάσισε, το 1986, να συστήσει τη Silopor, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ακολουθούσε αυτή την αρχή. Το πορτογαλικό Δημόσιο συνέστησε μια εταιρεία με εμφανώς μη ισοσκελισμένη χρηματοοικονομική δομή, ανίκανη να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της με ίδια μέσα. Αρχικά, η τριμελής επιτροπή (EPAC, Silopor, Υπουργείο Οικονομικών), η οποία συνεστήθη με στόχο τον καθορισμό του ύψους του χρέους της Silopor προς την EPAC, αναγνώρισε ότι η Silopor δεν είναι σε θέση να επιστρέψει τα 7,6 δισεκατομμύρια ΡΤΕ που οφείλει στην EPAC. Συνεπώς, φαίνεται εντελώς απίθανο ένας κεφαλαιούχος να είχε επεν-

δύσει την εποχή εκείνη σε εταιρεία η δομή της οποίας δεν επέτρεπε την αποπληρωμή της αρχικής επένδυσης.

Και αν ακόμα παραβλεφθεί το αρχικό χρέος προς την EPAC, η διαχείριση των λιμενικών σιλό αποδίδει συστηματικά αρνητικά αποτελέσματα τα οποία, σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, απειλούν την ύπαρξη μιας εταιρείας στρατηγικής σημασίας για την πορτογαλική οικονομία. Παρά το ότι η εταιρεία εμφανίζει ισοσκελισμένα αποτελέσματα λειτουργίας (μέση ταμειακή ροή 370 εκατομμύρια ΡΤΕ), οι μεγάλες ετήσιες αποσβέσεις (άνω του 1 δισεκατομμυρίου ΡΤΕ) δημιουργούν συστηματικά αρνητικά αποτελέσματα. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Silopor πρέπει να θεωρηθεί προβληματική εταιρεία κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών.

Συμφώνως προς το σημείο 2.3 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, όταν το κράτος χορηγεί ή εγγυάται κονδύλια σε επιχείρηση η οποία βρίσκεται σε δύσκολη χρηματοοικονομική θέση, υπάρχει πιθανότητα η μεταβίβαση χρηματοοικονομικών πόρων να περιέχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Η πιθανότητα ενίσχυσης είναι πολύ μεγάλη όταν ο βιομηχανικός τομέας, ως σύνολο, αντιμετωπίζει δυσκολίες ή πάσχει από διαρθρωτικό πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό.

Στην προκειμένη περίπτωση, εκτός από το ότι η Silopor είναι προβληματική εταιρεία, και η αγορά σιλό σιτηρών πάσχει σήμερα από πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό. Τα λιμενικά σιλό της Silopor κατασκευάστηκαν μεταξύ της δεκαετίας του 1960 και της δεκαετίας του 1980 και έχουν μέγιστη θεωρητική χωρητικότητα 9 εκατομμύρια τόνους/έτος. Οι εγκαταστάσεις αυτές διαθέτουν πλεονάζουσα χωρητικότητα σε σχέση με την αγορά εισαγομένων σιτηρών της Πορτογαλίας — μεταξύ 4 και 4,5 εκατομμυρίων τόνων/έτος, εκ των οποίων 2,5 εκατομμύρια τόνοι μέσω των σιλό της Silopor. Τα σιλό αυτά αποτελούν υποδομή την οποία κατασκεύασε το πορτογαλικό Δημόσιο σε μια οπτική κοινωνικής επένδυσης, για να αντιμετωπιστεί διαρθρωτικό έλλειμμα της εσωτερικής παραγωγής σιτηρών. Κατασκευάστηκαν για μόνιμη χρήση και είναι ιδιαίτερα εξελιγμένα.

Οι πορτογαλικές αρχές ισχυρίζονται ότι το χρέος της Silopor προς την EPAC πρέπει να υπαχθεί στις διατάξεις της πέμπτης παύλας του σημείου 3.2 της προαναφερθείσας ανακοίνωσης. Σύμφωνα με το σημείο αυτό, δεν υπάρχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης εφόσον η στρατηγική φύση της επένδυσης από άποψη αγοράς ή εφοδιασμού είναι τέτοια που η απόκτηση μετοχικής συμμετοχής θα μπορούσε να θεωρηθεί ως φυσιολογική συμπεριφορά κεφαλαιούχου, παρόλο που η κερδοφορία καθυστερεί.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η στρατηγική φύση της επένδυσης σε λιμενικά σιλό είναι αναμφισβήτητη από άποψη εφοδιασμού. Πράγματι, η Πορτογαλία είναι παραδοσιακά σαφέστατος καθαρός εισαγωγέας σιτηρών (εισάγει το 80 % των αναγκών της). Από το σύνολο των εισαγομένων προϊόντων σιτηρών, ποσοστό μεταξύ 50 και 60 % (το οποίο αντιπροσωπεύει 2 με 2,5 εκατομμύρια τόνους) περνά από τα σιλό της Silorog. Η βιομηχανία μεταποίησης σιτηρών, τόσο για ανθρώπινη χρήση, όσο και για ζωοτροφές, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη λειτουργία αυτών των σιλό.

Όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη κερδοφορία, η Επιτροπή σημείωσε ότι η Πορτογαλία έχει όπως φαίνεται κατασκευάσει σιλό υπό συνθήκες άκρως πλεονάζοντος δυναμικού. Πράγματι, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, η ανώτατη ετήσια χωρητικότητα 9 εκατομμυρίων τόνων φαίνεται να υπερβαίνει κατά τουλάχιστον 50 % τις συνολικές ανάγκες της Πορτογαλίας ως χώρας (περίπου 6 εκατομμύρια τόνοι). Επιπλέον, η Silorog δεν είναι ο μόνος επιχειρηματίας στην αγορά, παρόλο που είναι ο μεγαλύτερος (μερίδιο αγοράς 50-60 %). Από την άλλη πλευρά, ακόμα και υπό συνθήκες όπου δεν φαίνεται να διαπράχθηκαν διαχειριστικά λάθη, η Silorog παρουσίασε αρνητικά αποτελέσματα λειτουργίας ήδη από τη σύστασή της, πράγμα που φαίνεται να σημαίνει ότι οι πιθανότητες μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της εταιρείας, υπ' αυτές τις συνθήκες, στο γενικό πλαίσιο της πορτογαλικής οικονομίας, ήταν περιορισμένες.

Οι πορτογαλικές αρχές υπέβαλαν υπολογισμούς για να αποδείξουν ότι, όταν η πορτογαλική κυβέρνηση συνέστησε τη Silorog το 1987 κατανέμοντας τα περιουσιακά στοιχεία της EPAC, υπήρχε πιθανότητα η εταιρεία να καταστεί μακροπρόθεσμα κερδοφόρος. Συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί ότι, αν το κράτος είχε παράσχει στη Silorog το ποσό ιδίων κεφαλαίων που θα χρειαζόταν για να εξοφλήσει το χρέος της προς την EPAC το 1987 (7,6 δισεκατομμύρια ΡΤΕ), η πράξη αυτή δεν θα εθεωρείτο κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Ο υπολογισμός αυτός βασίζεται στο σημείο 2.8 της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης και του άρθρου 5 της οδηγίας 80/273/ΕΟΚ της Επιτροπής⁽¹⁰⁾, επί των δημοσίων επιχειρήσεων στον κλάδο της μεταποίησης σύμφωνα με το οποίο δεν τίθεται θέμα η Επιτροπή να χρησιμοποιήσει τη μέχρι τώρα εμπειρία που έχει αποκομίσει για να κρίνει κατά πόσον η χορήγηση δημοσίων πόρων αποτελεί

κρατική ενίσχυση βασιζόμενη μόνον στο επιχειρήμα ότι το πραγματικό ποσοστό απόδοσης δεν είναι επαρκές. Μπορούν να θεωρηθούν κρατικές ενισχύσεις μόνον τα σχέδια για τα οποία δεν υπήρχαν αντικειμενικοί ή καλόπιστοι λόγοι να ελπίζεται εύλογα ενδεικνυόμενο ποσοστό απόδοσης κατά τη στιγμή της λήψης της απόφασης για τη χρηματοδότηση σε ανάλογη ιδιωτική επιχείρηση.

Συνακόλουθα, η Πορτογαλία ανέπτυξε μέθοδο με την οποία να υπολογιστεί ότι αν αυτή η εισφορά κεφαλαίου είχε πραγματοποιηθεί το 1987, θα μπορούσε να θεωρηθεί φυσιολογική συμπεριφορά ιδιώτη επενδυτή υπαγορευόμενη από εύλογες πιθανότητες επίτευξης μακροπρόθεσμης κερδοφορίας. Η μέθοδος εστιάζεται σε υπολογισμούς που αναπτύχθηκαν για το σιλό Trafaria, ένα από τα δύο σιλό της Λισαβώνας υπεύθυνο για το 80 % του αρχικού χρέους των 7,6 δισεκατομμυρίων ΡΤΕ.

Στο μοντέλο υπολογισμού που δόθηκε, οι πορτογαλικές αρχές λαμβάνουν υπόψη μόνον τους όρους που θα ήταν αποδεκτοί από ιδιώτη επενδυτή υπό φυσιολογικές συνθήκες αγοράς το 1987. Υπ' αυτούς τους όρους, παρουσίασαν μοντέλο οικονομικής προσομοίωσης για την ανάλυση σκοπιμότητας της δραστηριότητας των λιμενικών σιλό το 1987. Το μοντέλο αυτό εφαρμόζεται σε εταιρεία που έχει ακριβώς την ίδια δομή με τη Silorog, αλλά επηρεάζεται από τα ακόλουθα γεγονότα:

1. *Μη μεταβολή του στόλου εφοδιασμού σε αιτηρά:* ο λιμένας μεγάλου βάθους του Trafaria κατασκευάστηκε για να φιλοξενεί πλοία μέσου μεγέθους. Το 1990, λόγω των διαπραγματεύσεων ΕΕ/ΗΠΑ για το Γύρο της Ουρουγουάης, ο στόλος εφοδιασμού σε σιτηρά μεταβλήθηκε σημαντικά σε σχέση με μεθοριακή προστασία της ευρωπαϊκής ακτοπλοΐας. Αυτή η απρόβλεπτη εξέλιξη προκάλεσε μείωση κατά 30 % στον εφοδιασμό με πλοία μέσου μεγέθους και βιωσιμότητα δευτερευόντων λιμένων όπως το Setíbal και το Aveiro, που δέχονται μεγάλο μέρος αυτού του νέου στόλου. Σύμφωνα με το μοντέλο, μεγάλο μέρος (80 %) της διακίνησης σιτηρών που πραγματοποιείται στην πραγματικότητα μέσω αυτών των λιμένων, θα πραγματοποιείτο στο Trafaria.

Το γεγονός αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 420 000 τόνους ετησίως (35 % των συνολικών εκφορών), καθώς και αύξηση των τιμών κατά 15 %, η οποία αντιπροσωπεύει το επιπλέον κόστος εκφόρτωσης μέσω των σιλό της Silorog.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 307 της 13.11.1993, σ. 3.

2. *Ενίσχυση της δραστηριότητας των σιλό μέσω της μεταφόρτωσης*: στα σιλό του Trafaria, εκτός από την αποθήκευση σιτηρών για εσωτερική χρήση της Πορτογαλίας, μπορούν να πραγματοποιούνται εργασίες διεθνών μεταφορτώσεων, οι οποίες έχουν μεγάλο περιθώριο κέρδους και είναι ουσιώδεις για την επίτευξη βιωσιμότητας. Οι εργασίες αυτές διενεργούνται πράγματι από τη Silorog στο παρελθόν, αλλά όχι σε τακτική βάση.

Το μοντέλο προβλέπει μικρή αύξηση αυτών των εργασιών μεταφόρτωσης, αρχίζοντας από μέσο επίπεδο 60 000 τόνων το 1987, το οποίο αυξάνει σταθερά κατά 60 000 τόνους ετησίως έως το 1997. Το κόστος και τα κέρδη των εργασιών υπολογίστηκαν στην ίδια βάση των εργασιών μεταφόρτωσης που εκτελούσε ήδη η Silorog.

3. *Έλλειψη μη απαραίτητου εργατικού κόστους*: οι εγκαταστάσεις εκφόρτωσης των σιλό είναι εντελώς αυτόματες, συνεπώς δεν χρειάζονται εξωτερική παρέμβαση του ανθρώπου. Στην πραγματικότητα, και για λόγους λιμενικής πολιτικής των πορτογαλικών κυβερνήσεων, η Silorog αναγκάζοταν διαρκώς να φέρει το επιπλέον κόστος παροχής εξωτερικών υπηρεσιών στοιβάσιας.

Αυτό το επιπλέον κόστος αντιπροσώπευε 40 % της συνολικής δαπάνης της εταιρείας μεταξύ 1987 και 1993 και 17 % το 1997. Το μοντέλο βασίζεται επίσης σε μείωση των λειτουργικών δαπανών της ίδιας φύσεως και μείωση κατά 5 % της τιμής των υπηρεσιών διακίνησης.

Το μοντέλο αυτό, όταν εφαρμόστηκε στη δομή της Silorog έδωσε ΕΠΑ (εσωτερικό ποσοστό απόδοσης) της επένδυσης 7,9 % και ΚΠΑ (καθαρή παρούσα αξία) 204 εκατομμύρια ΡΤΕ.

Επίσης, οι πορτογαλικές αρχές υπέβαλαν δεύτερο υπολογισμό βάσει περισσότερο αισιόδοξων υποθέσεων δηλαδή σημαντικότερης αύξησης των εργασιών διεθνών μεταφορτώσεων (1,32 εκατομμύρια τόνοι αντί 0,66 εκατομμύρια τόνοι) και αύξησης του μεριδίου της Silorog στη διεθνή αγορά (64 % αντί 54 %). Τα αποτελέσματα του υπολογισμού ήταν ΕΠΑ 11,1 % και ΚΠΑ 5,4 δισεκατομμύρια ΡΤΕ.

Γενικά, η Επιτροπή δεν βλέπει λόγο να αμφισβητήσει τη μέθοδο και τους υπολογισμούς που υπέβαλαν οι πορτογαλικές αρχές, ιδίως υπό το φως των διατάξεων του σημείου 28 της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης σε

δημόσιες επιχειρήσεις. Εντούτοις, η αύξηση στις εκροές των σιλό της Silorog με τις δύο πρώτες παραμέτρους (μεταβολή του στόλου εφοδιασμού σε σιτηρά και διεθνείς μεταφορτώσεις) φαίνεται εν μέρει αυθαίρετη και αφήνει περιθώριο για σημαντικές διακυμάνσεις στα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας. Για παράδειγμα, ο διπλασιασμός των εργασιών μεταφόρτωσης μεταξύ των σεναρίων 1 και 2 προστιθέμενος στην αύξηση του μεριδίου στην εσωτερική αγορά σιτηρών επέφερε αύξηση του ΕΠΑ κατά 41 % και αύξηση της ΚΠΑ από 0,2 σε 5,4 δισεκατομμύρια ΡΤΕ.

Σύμφωνα με το σημείο 43 της προαναφερομένης ανακοίνωσης της Επιτροπής, το κράτος, όπως και κάθε άλλος επενδυτής στην οικονομία της αγοράς, πρέπει να προσδοκά ότι τα κεφάλαια που επενδύει θα του αποφέρουν την κανονική απόδοση που επιτυγχάνεται σε ανάλογες ιδιωτικές επιχειρήσεις, υπό μορφή μερισμάτων ή ανατίμησης των κεφαλαίων. Αν η κανονική αυτή απόδοση ούτε προκύπτει μετά από μικρό χρονικό διάστημα, ούτε φαίνεται πιθανόν να προκύψει μακροπρόθεσμα (με την αβεβαιότητα αυτού του μακροπρόθεσμου μελλοντικού κέρδους που δεν έχει ληφθεί δεόντως υπόψη) και δεν έχουν ληφθεί αντισταθμιστικά μέτρα από την πλευρά της δημόσιας επιχείρησης για τη διόρθωση της κατάστασης αυτής, τότε μπορεί να υποτεθεί ότι το νομικό πρόσωπο ενισχύεται εμμέσως, καθώς το κράτος παραιτείται από το κέρδος που θα προσδοκούσε ένας επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου από παρόμοια επένδυση. Αν μια δημόσια επιχείρηση έχει ανεπαρκές ποσοστό απόδοσης, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ότι υπάρχει στοιχείο ενίσχυσης που πρέπει να αναλυθεί σε συνάρτηση με το άρθρο 92.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, στο παρόν στάδιο της διαδικασίας η Επιτροπή διατηρεί επιφυλάξεις για το αν η σύσταση της Silorog θα μπορούσε να αποτελέσει κερδοφόρο επένδυση για την πορτογαλική κυβέρνηση που θα μπορούσε έτσι να γίνει δεκτή σύμφωνα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή. Εντούτοις, ακόμα και αν συμβαίνει αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αξιολόγηση του χαρακτήρα ενίσχυσης μιας εισφοράς κεφαλαίου πρέπει να διενεργείται όταν μελετάται αυτή η εισφορά (εν προκειμένω το 1998). Επίσης, η Επιτροπή θα πρέπει οπωσδήποτε να συνεκτιμήσει ότι οι υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό της ιδιωτικής κερδοφορίας αποδείχθηκαν ψευδείς (εφόσον, στην πραγματικότητα, η εταιρεία παρουσίασε συστηματικά αρνητικά αποτελέσματα). Αν αυτό ισχύει, το πορτογαλικό Δημόσιο παρέλειψε κατ'εξακολούθηση να διορθώσει την κατάσταση και να εξασφαλίσει εύλογο ποσοστό απόδοσης της επένδυσής του.

Επιπλέον, όσον αφορά την τρίτη παράμετρο (μη απαραίτητο εργατικό κόστος), η Επιτροπή επεσήμανε ότι η πορτογαλική κυβέρνηση επέβαλλε συστηματικά σε μία εταιρεία μη απαραίτητο εργατικό κόστος που

αντιπροσωπεύει σημαντικό ποσοστό των λειτουργικών δαπανών της Silorog. Η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις ρυθμίσεις της πορτογαλικής νομοθεσίας που επιτρέπουν στο Δημόσιο να παρεμβαίνει κατ'αυτόν τον τρόπο στην πολιτική μιας ανώνυμης εταιρείας. Παρόλα αυτά, η συμπεριφορά του πορτογαλικού Δημοσίου σε τέτοιες περιπτώσεις δεν φαίνεται να πληρεί την αρχή του ιδιώτη επενδυτή. Ένας ιδιώτης επενδυτής που θα είχε τη δυνατότητα να λειτουργεί πλήρως αυτοματοποιημένα σιλό δεν θα κατέφευγε σε καμμία περίπτωση σε επιπλέον εργατικό δυναμικό. Συνεπώς, η εισφορά κεφαλαίου σε εταιρεία για να καλυφθεί η δαπάνη που οφείλεται σε επιπλέον εργατικό κόστος θα πρέπει να θεωρηθεί αναδρομική ενίσχυση λειτουργίας.

Συνεπώς, στο παρόν στάδιο της διαδικασίας φαίνεται ότι η εισφορά κεφαλαίου ύψους 21 δισεκατομμυρίων ΡΤΕ πρέπει να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση προς τη Silorog κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης.

6.3. Άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης

Ενόψει των σκέψεων που εκτίθενται στα σημεία 6.1 και 6.2 ανωτέρω, φαίνεται ότι το συνολικό ύψος της κρατικής ενίσχυσης που θα χορηγηθεί στη Silorog ανέρχεται σε 31,893 δισεκατομμύρια ΡΤΕ.

Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η αξιολόγηση της συμβατότητας προς τις διατάξεις της συνθήκης πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Silorog μπορεί να θεωρηθεί προβληματική εταιρεία κατά την έννοια του σημείου 2.1 της προαναφερομένης ανακοίνωσης, εφόσον δεν είναι σε θέση να συγκεντρώσει με ίδια μέσα τα κεφάλαια που χρειάζεται για να εξασφαλίσει τη συνέχιση της δραστηριότητάς της. Η κατάσταση επιδεινώνεται λόγω της πρόδηλης χρηματοοικονομικής ανικανότητας να εξοφλήσει το διαρθρωτικό της χρέος προς την ΕΡΑC.

Σύμφωνα με το σημείο 2.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, η εκτίμηση των ενισχύσεων διάσωσης ή αναδιάρθρωσης δεν επηρεάζεται από αλλαγές στην ιδιοκτησία της ενισχυόμενης επιχείρησης. Έτσι, δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί ο έλεγχος κρατικής ενίσχυσης με τη μεταβίβαση της επιχείρησης σε άλλο νομικό πρόσωπο ή ιδιοκτήτη. Σύμφωνα με την πολιτική που ακολουθεί η Επιτροπή, το συμβιβαστικό με τις ισχύουσες διατάξεις πρέπει να αξιολογείται στο επίπεδο ολόκληρου του επιχειρηματικού κλάδου και όχι απλώς στο επίπεδο της εταιρείας.

Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία εν προκειμένω, εφόσον η αιτιολογία που παρέχει η Πορτογαλία για το συμβιβαστικό της ενίσχυσης προς τη Silorog έγκειται στη σύγκριση της σημερινής κατάστασης, στην οποία τα λιμενικά σιλό ανήκουν και λειτουργούν μέσω της Silorog με μελλοντική κατάσταση, στην οποία η Silorog θα περιορίσει τη δραστηριότητά της στη διαχείριση των εκχωρήσεων διακίνησης φορτίων. Συνεπώς, η αξιολόγηση των κύριων προϋποθέσεων για την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών εκ μέρους της Επιτροπής (όπως παρατίθενται στο σημείο 4.1) εστιάζεται στην υφιστάμενη επιχείρηση της Silorog, δηλαδή στην ίδια την εταιρεία, τα περιουσιακά της στοιχεία (που θα μεταβιβαστούν σε κρατικό οργανισμό) και τους υπεκδοχείς.

Όσον αφορά την τήρηση της πρώτης προϋπόθεσης (αποκατάσταση της βιωσιμότητας), όλα τα σχέδια αναδιάρθρωσης πρέπει να αποκαθιστούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και υγεία της επιχείρησης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και βάσει ρεαλιστικών υποθέσεων όσον αφορά τους μελλοντικούς όρους λειτουργίας.

Πρώτον, η Επιτροπή σημείωσε ότι οι πορτογαλικές αρχές υπέβαλαν έγγραφο με τίτλο "Γενικές γραμμές του μοντέλου ιδιωτικοποίησης της δραστηριότητας της Silorog". Στόχος του εγγράφου αυτού είναι να εξηγήσει λεπτομερώς το μοντέλο ιδιωτικοποίησης της δραστηριότητας της Silorog και όχι να αποδείξει ότι η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της επιχείρησης της Silorog είναι εξασφαλισμένη. Οι υπολογισμοί που περιέχονται σε αυτό αποσκοπούν στον προσδιορισμό του ετησίου μισθώματος που πρέπει να καταβάλουν οι υπεκδοχείς στη Silorog και όχι στον προσδιορισμό της ιδιωτικής κερδοφορίας.

Όσον αφορά το μοντέλο ιδιωτικοποίησης, η Silorog θα περιοριστεί στη διαχείριση της συμμετοχής της στους υπεκδοχείς, τις εργασίες συντήρησης και τις επενδύσεις τεχνολογικής ενημέρωσης. Η Silorog θα λαμβάνει ετήσιο μίσθωμα που θα αποτελείται από σταθερό μέρος και από κυμαινόμενο μέρος.

Η βάση υπολογισμού των μισθωμάτων λαμβάνει υπόψη ορισμένους γενικούς όρους υπό τους οποίους αναμένεται ότι θα λειτουργεί η Silorog και οι μελλοντικοί υπεκδοχείς (δεν λαμβάνονται υπόψη τα λιμενικά σιλό που θα μεταβιβαστούν σε άλλο νομικό πρόσωπο). Οι όροι αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

— τα τέλη εκφόρτωσης, αποθήκευσης και άλλων υπηρεσιών αναμένεται να μειωθούν κατά 11 % έως το 2002,

- το κυμαινόμενο κόστος που συνδέεται με αυτές τις εργασίες αναμένεται να μειωθεί κατά 15 %,
- το σταθερό κόστος αναμένεται να παραμείνει σταθερό καθόλη την περίοδο,
- το κόστος συντήρησης θα αυξάνεται κατά 5 % ετησίως,
- οι θέσεις εργασίας θα μειωθούν κατά 30 (στις τρεις εταιρείες),
- η Siloror θα πραγματοποιήσει πρόγραμμα επενδύσεων ύψους 2 δισεκατομμυρίων ΡΤΕ μέχρι το 2002.

Το σταθερό μέρος του μισθώματος υπολογίζεται με δεδομένο ότι η δραστηριότητα των σιλό θα απευθύνεται αποκλειστικά στην εσωτερική αγορά (χωρίς εργασίες μεταφόρτωσης) για σταθεροποιημένες εκροές 2,15 δισεκατομμυρίων τόνων, δηλαδή μερίδιο αγοράς 50 %. Η αξία του σταθερού μισθώματος ανέρχεται έτσι σε 300 εκατομμύρια ΡΤΕ ετησίως, υπολογιζόμενη βάσει των ετησίων αποτελεσμάτων λειτουργίας των υπεκδοχών.

Το κυμαινόμενο τμήμα του μισθώματος θα λαμβάνει υπόψη το σενάριο αναμενόμενων εξελίξεων έως το 2002:

- αύξηση του μεριδίου της εσωτερικής αγοράς κατά 60 % (2,6 εκατομμύρια τόνοι),
- εργασίες διεθνών μεταφορτώσεων (500 000 τόνοι ετησίως),
- σταδιακή διείσδυση στην ισπανική αγορά (100 000 τόνοι ετησίως τα πρώτα δύο έτη και 50 000 τόνοι ετησίως τα επόμενα έτη).
- μείωση των τελών παροχής υπηρεσιών κατά 3 % (με αύξηση της διακίνησης φορτίων).

Το ύψος του κυμαινόμενου μισθώματος υπολογίζεται έτσι σε 200 εσκούδα ανά τόνο.

Υπό τους προαναφερθέντες όρους, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που υπέβαλαν οι πορτογαλικές αρχές αποδεικνύουν ότι η Siloror θα αποφέρει κέρδη από το δεύτερο έτος υλοποίησης του σχεδίου επιτυχάνοντας θετικά αποτελέσματα 55 εκατομμυρίων ΡΤΕ το δεύτερο έτος (1998), έως 112 δισεκατομμύρια ΡΤΕ το έκτο έτος (2002). Παράλληλα, οι υπεκδοχές θα σημειώσουν κέρδη 12,5 εκατομμύρια ΡΤΕ το δεύτερο έτος (1998), τα οποία θα αυξηθούν σε 57 εκατομμύρια ΡΤΕ το έκτο έτος (2002).

Εκ πρώτης όψεως, οι υπολογισμοί τους οποίους υπέβαλαν οι πορτογαλικές αρχές φαίνεται να αποδεικνύουν ότι τόσο η αναδιαρθρωμένη Siloror, όσο και οι υπεκδοχές είναι βιώσιμοι από καθαρά ιδιωτική άποψη.

Παρόλα ταύτα, η αποκατάσταση της βιωσιμότητας πρέπει να επιτυγχάνεται βάσει ρεαλιστικών υποθέσεων σχετικά με τους μελλοντικούς όρους λειτουργίας. Εν προκειμένω, η αποκατάσταση της βιωσιμότητας επιτυγχάνεται κυρίως με την αύξηση της διακίνησης φορτίων κατά 62 % λόγω της αύξησης του μεριδίου της εσωτερικής αγοράς σιτηρών, της τακτικής ανάληψης εργασιών διεθνών μεταφορτώσεων και της διείσδυσης στην ισπανική αγορά. Αν και η συγκρατημένη μελλοντική αύξηση του μεριδίου αγοράς της Siloror μπορεί να θεωρηθεί εύλογη, η Επιτροπή επεσήμανε ότι, κατά το παρελθόν, οι εργασίες μεταφόρτωσης δεν εξετέλούντο καθόλου τακτικά, τόσο όσον αφορά το χρόνο, όσο και τον όγκο των εργασιών. Επίσης, τα σιλό της Siloror λειτουργούν αποκλειστικά για την εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή διατηρεί επιφυλάξεις για το αν η μεγάλη σταθερή αύξηση των εξαγωγών σιτηρών στην Ισπανία δικαιολογείται πλήρως από άποψη υφισταμένων συνθηκών λειτουργίας.

Επίσης, η Επιτροπή επεσήμανε ότι οι εν λόγω υπολογισμοί πραγματοποιούνται μόνον από την άποψη των υπό αναδιάρθρωση εταιρειών και δεν λαμβάνουν υπόψη το σύνολο των σημερινών περιουσιακών στοιχείων της Siloror.

Πράγματι, σύμφωνα με τα υποβληθέντα “σχέδια αναδιάρθρωσης” τα λιμενικά σιλό δεν μπορούν να θεωρηθούν περιουσιακά στοιχεία που παλούνται στην αγορά, των οποίων το παραγωγικό δυναμικό διακόπτει τη λειτουργία του και των οποίων η υπολειπόμενη αξία λαμβάνεται υπόψη ως ιδιωτική συμβολή του αποδέκτη στο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Αντιθέτως, τα λιμενικά σιλό αποτελούν τον πυρήνα της επιχείρησης και τυχόν αποτίμηση της κερδοφορίας δεν μπορεί να παραβλέψει το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς.

Εν προκειμένω, τα σιλό θα μεταβιβαστούν στις λιμενικές αρχές. Γίνεται δεκτό ότι η αξία των σχετικών αποσβέσεων θα μεταβιβαστεί και αυτή στο νέο ιδιοκτήτη. Η αξία των εν λόγω αποσβέσεων για την περίοδο 1998-2002 είναι περίπου 1,1 δισεκατομμύρια ΡΤΕ. Λαμβανομένου υπόψη του σημερινού επιπέδου κερδών που σημειώνουν η αναδιαρθρωμένη Siloror και οι υπεκδοχές μαζί (169 εκατομμύρια ΡΤΕ για το

έτος που παρουσιάζει τα καλύτερα αποτελέσματα), αμφισβητείται πώς οι εταιρείες αυτές μπορούν να αντέξουν τέτοιο επίπεδο αποσθέσεων.

Υπ' αυτούς τους όρους, η κρατική ενίσχυση που χορηγείται στη Silopor δεν φαίνεται να επιτρέπει την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της προαναφερομένης επιχείρησης.

Όσον αφορά την τήρηση του δεύτερου βασικού όρου (αποφυγή της αθέμιτης στρέβλωσης του ανταγωνισμού μέσω της ενίσχυσης), η Επιτροπή απαιτεί κανονικά οι υπό αναδιάρθρωση εταιρείες που λειτουργούν σε κλάδους όπου υπάρχει διαρθρωτικό πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό να συμβάλλουν στην αναδιάρθρωση της σχετικής αγοράς μειώνοντας ή διακόπτοντας κατά τρόπο αμετάκλητο τη λειτουργία του παραγωγικού δυναμικού.

Σύμφωνα με την υποσημείωση 19 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών, για επιχειρήσεις που ασχολούνται με τα προϊόντα του παραρτήματος II της συνθήκης (όπως τα σιτηρά) αυτό το πλεονάζον δυναμικό καθορίζεται μεταξύ άλλων λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης τομεακών περιορισμών θάσει των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων⁽¹⁾, οι οποίες αναφέρονται στις διατάξεις της απόφασης 94/173/ΕΟΚ της Επιτροπής⁽²⁾. Σύμφωνα με το παράρτημα της εν λόγω απόφασης, κατά γενικό κανόνα οι επενδύσεις για σιλό σιτηρών αποκλείονται ολοσχερώς (με ορισμένες εξαιρέσεις που δεν ισχύουν για τα λιμενικά σιλό της Silopor). Συνεπώς, η ενίσχυση αναδιάρθρωσης για εταιρείες που ασχολούνται με την εμπορία σιτηρών προϋποθέτουν μείωση του παραγωγικού δυναμικού.

Το μοντέλο ανάπτυξης που υπέβαλαν οι πορτογαλικές αρχές δεν προβλέπει κάποιου είδους μείωση του παραγωγικού δυναμικού σιλό σιτηρών. Η μεταθίβαση των σιλό στις λιμενικές αρχές δεν θα έχει καμία επίπτωση στη λειτουργία τους.

Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, εφόσον η Silopor είναι εμπορική εταιρεία, δεν εφαρμόζεται η αρχή που απαιτεί μείωση του υπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού. Επίσης, ισχυρίζονται ότι η παύση λειτουργίας της Silopor θα κινδύνευε να αφήσει τον ζωτικής σημασίας κλάδο των λιμενικών σιλό στο έλεος επιθετικών ολιγοπωλιακών στρατηγικών επιχειρήσεων με δεσπόζουσα θέση στην αγορά.

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, ακόμα και αν η Silopor θεωρηθεί εμπορική εταιρεία, η εμπορική της δραστηριότητα συνδέεται άμεσα με την ύπαρξη υλικής υποδομής — των λιμενικών σιλό. Χωρίς αυτή την υποδομή, η Silopor δεν θα μπορούσε να αναπτύξει την εν λόγω εμπορική δραστηριότητα. Όσον αφορά τις επιθετικές στρατηγικές αγοράς σε περίπτωση που εγκαταλειφθεί ο δημόσιος έλεγχος επί των λιμενικών σιλό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην Πορτογαλία, η διακίνηση φορτίων εκτελείται από εταιρείες που έχουν συνάψει συμβάσεις εκχώρησης με τις λιμενικές αρχές. Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτές οι συμβάσεις μπορούν να περιέχουν κάθε απαραίτητο όρο για να αποφευχθούν στρεβλώσεις της αγοράς εφόσον χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και έλλειψη διακρίσεων.

Η Επιτροπή έκρινε ότι ο κοινοποιηθείς φάκελος κρατικής ενίσχυσης δεν πληρεί το δεύτερο όρο τον οποίο τάσσουν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών.

Όσον αφορά τον τρίτο όρο, η Επιτροπή απαιτεί η ενίσχυση να είναι ανάλογη με τις δαπάνες και τα οφέλη της αναδιάρθρωσης. Για να πληρούται αυτός ο όρος, το ποσό και η ένταση της ενίσχυσης πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο δυνατό που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση και να σχετίζονται με τα προβλεπόμενα οφέλη από κοινοτική άποψη.

Η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση και να μην δημιουργεί στην εταιρεία πλεόνασμα μετρητών. Εφόσον η ενίσχυση περιορίζεται στο ποσό που απαιτείται για την εξόφληση του χρέους της Silopor προς την EPAC, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι μεταφέρει πλεόνασμα μετρητών στην εταιρεία. Συνεπώς, μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο που απαιτείται για την εξόφληση του χρέους της Silopor προς την EPAC.

Εντούτοις, η συμβολή του αποδέκτη από ίδιους πόρους ή από εξωτερικές εμπορικές πηγές χρηματοδότησης περιορίζεται στο δάνειο 1 δισεκατομμυρίου ΡΤΕ υπό φυσιολογικές συνθήκες αγοράς. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει 3% της συνολικής ενίσχυσης που θα χορηγηθεί στη Silopor. Υπ' αυτούς τους όρους, η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρήσει ότι υπάρχει σημαντική συμβολή του αποδέκτη από ίδιους πόρους.

Εφόσον το "σχέδιο αναδιάρθρωσης" της Silopor δεν φαίνεται να πληρεί στην παρούσα φάση τους βασικούς τρεις όρους των κοινοτικών κατευθυντηρίων

⁽¹⁾ ΕΕ C 29 της 2.2.1996, σ. 4.

⁽²⁾ ΕΕ L 79 της 23.3.1994, σ. 29.

γραμμών, παρέλκει η αξιολόγηση του τέταρτου (πλήρης εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης) και του πέμπτου (παρακολούθηση και ετήσια έκθεση) όρων.

Συνεπώς, στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή διατηρεί σοβαρές επιφυλάξεις για το κατά πόσον το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Silorog πληρεί τους όρους των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών και, επομένως, για το κατά πόσον μπορεί να υπαχθεί στην εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης.

6.4. Άρθρο 90 παράγραφος 2 της συνθήκης

Σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 2 της συνθήκης, οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υπόκεινται στους κανόνες ανταγωνισμού που θεσπίζει η συνθήκη μόνο κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί.

Οι πορτογαλικές αρχές θεωρούν ότι η Silorog είναι επιχείριση που διαχειρίζεται υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 90 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η αιτιολογία που προβάλλει η Πορτογαλία για την εφαρμογή της εν λόγω εξαίρεσης βασίζεται στο ότι έχει παραχωρηθεί στην εταιρεία στρατηγικός πόρος εθνικής σημασίας (λιμενικά σιλό και συναφείς δραστηριότητες λιμενικών φορτοεκφορτώσεων) σε χώρα που εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές σιτηρών για τον επισιτισμό. Έτσι, η Silorog είναι επιφορτισμένη με την εκπλήρωση “αποστολής” προς το δημόσιο συμφέρον.

Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή διατηρεί επιφυλάξεις για το κατά πόσον όλες οι δραστηριότητες της Silorog εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 90 παράγραφος 2 της συνθήκης.

Οι ειδικές συνθήκες της αγοράς σιτηρών της Πορτογαλίας, και συγκεκριμένα η μεγάλη εξάρτηση από τις εισαγωγές, δεν δικαιολογούν αφεαυτές την αναγνώριση καθεστώτος δημόσιας υπηρεσίας σε όλες τις λιμενικές δραστηριότητες φορτοεκφόρτωσης του κλάδου των σιτηρών. Στην πραγματικότητα, τα σιλό της Silorog διαθέτουν μερίδιο περίπου 50 % στην αγορά εισαγομένων σιτηρών και ανταγωνίζονται με άλλα σιλό ιδιωτικής ιδιοκτησίας. Το γεγονός ότι η Silorog έχει το δικαίωμα να λειτουργεί ορισμένα συγκεκριμένα λιμενικά σιλό που οι πορτογαλικές αρχές θεωρούν ότι αποτελούν περιουσιακά στοιχεία στρατηγικής σημασίας δεν φαίνεται επαρκές αφεαυτού για να χαρακτηρίσει όλες τις εμπορικές δραστηριότητες

της εταιρείας ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος που να εμπίπτουν έτσι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 90 παράγραφος 2 της συνθήκης. Στο ίδιο πλαίσιο, η Επιτροπή πρέπει επίσης να λάβει υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου, και ιδίως την απόφαση *Porto di Genova* ⁽¹³⁾, όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι “δεν προκύπτει (...) ότι οι εργασίες φορτοεκφόρτωσης στους λιμένες είναι δραστηριότητα γενικού οικονομικού συμφέροντος που να διαθέτει ειδικά χαρακτηριστικά, όπως το γενικό οικονομικό συμφέρον άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων ή, ακόμα και σε αντίθετη περίπτωση, ότι η εφαρμογή των κανόνων της συνθήκης, και ιδίως των κανόνων περί ανταγωνισμού και ελεύθερης κυκλοφορίας, θα παρακώλυε την εκτέλεση αυτού του έργου”.

Επιπλέον, η Επιτροπή διατηρεί επιφυλάξεις για το κατά πόσον εταιρείες όπως η Silorog που παράγουν και διαθέτουν στο εμπόριο προϊόντα του παραρτήματος II τα οποία καλύπτονται από κοινή οργάνωση αγοράς, ένας από τους στόχους της οποίας είναι να εξασφαλίσει τον απρόσκοπτο εφοδιασμό, μπορούν να θεωρηθούν επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 90 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η λειτουργία της κοινής αγοράς σιτηρών (όπως και άλλων προϊόντων που υπόκεινται σε κοινή οργάνωση αγορών) δεν φαίνεται να συμβιβάζεται με κρατική παρέμβαση στην αγορά μέσω εταιρειών που επιδιώκουν στόχους άλλους πλην της οικονομικής απόδοσης ⁽¹⁴⁾.

Λόγω των περιστάσεων, η Επιτροπή διατηρεί σοβαρές επιφυλάξεις για το κατά πόσον όλες οι υπηρεσίες που παρέχει η Silorog μπορούν να θεωρηθούν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 90 παράγραφος 2.

Αυτή η θέση της Επιτροπής δεν προδικάζει μελλοντική αξιολόγηση, στο πλαίσιο των κανόνων της συνθήκης, της εκχώρησης δικαιωμάτων σε πορτογαλικούς λιμένες.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγρα-

⁽¹³⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991 στην υπόθεση C-179/90 — *Merci convenzionali porto di Genova SpA κατά Siderurgica Gabrielli, SpA* — Συλλογή 1991, σ. I-5889.

⁽¹⁴⁾ Η Επιτροπή υιοθέτησε πρόσφατα αυτή την άποψη στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης C 28/98 — *Ενισχύσεις προς τη Centrale del Latte di Roma* (ΕΕ C 206 της 2.7.1998, σ. 6).

φος 2 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που περιέχονται στα σχέδια αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης της EPAC και της Siloror.

Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, η Επιτροπή ειδοποιεί την πορτογαλική κυβέρνηση να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, οι οποίες πρέπει να σταλούν στην Επιτροπή εντός μηνός από την ημερομηνία της παρούσας επιστολής. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να βασίζονται στις σκέψεις που εκτίθενται στην παρούσα και να επιτρέπουν στην Επιτροπή να μορφώσει κρίση όσον αφορά τη συμμόρφωση ή μη των ενισχύσεων αυτών με τις κοινοτικές διατάξεις περί κρατικών ενισχύσεων.

Επίσης, η Επιτροπή ενημερώνει τις πορτογαλικές αρχές ότι στο πλαίσιο της ίδιας αυτής διαδικασίας θα καλέσει τα λοιπά κράτη μέλη και οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, δημοσιεύοντας την παρούσα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας*, να υποβάλουν σχόλια εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη δημοσίευση της παρούσας.

Καλείσθε συνεπώς να ενημερώσετε την Επιτροπή εντός 15 εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας, αν περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες που δεν θα έπρεπε να δημοσιευθούν. Αν η Επιτροπή δεν λάβει σχετική αιτιολογημένη αίτηση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, θα θεωρήσει ότι συμφωνείτε με τη δημοσίευση του πλήρους κειμένου της επιστολής. Η αίτησή σας και οι προαναφερόμενες πληροφορίες τις οποίες ζητά η Επιτροπή πρέπει να σταλούν με συστημένη επιστολή ή φαξ στη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση VI — Γεωργία,
Διεύθυνση Β.Ι — Γεωργική οικονομική νομοθεσία,

Rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Βρυξέλλες.
Φαξ: (32-2) 296 21 51

Η Επιτροπή επισύρει την προσοχή των πορτογαλικών αρχών στην επιστολή που απέστειλε σε όλα τα κράτη μέλη στις 3 Νοεμβρίου 1983 σχετικά με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και στο μνημόνιο που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* C 318 της 24ης Νοεμβρίου 1983, όπου υπενθυμίστηκε ότι μπορεί να ζητηθεί η επιστροφή ενίσχυσης που χορηγείται παρανόμως, δηλαδή ενίσχυσης που χορηγείται χωρίς να αναμένεται η τελική απόφαση της Επιτροπής στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2. Η επιστροφή πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της πορτογαλικής νομοθεσίας. Οι τόκοι, οι οποίοι οφείλονται από την ημερομηνία χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης, πρέπει να υπολογίζονται με το επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την περιφερειακή βοήθεια.

Ανεξαρτήτως της πιθανής επιστροφής της ενίσχυσης, η Επιτροπή μπορεί να αρνηθεί να συμπεριλάβει στις δαπάνες του ΕΓΤΠΕ για εθνικά μέτρα που επηρεάζουν αμέσως κοινοτικά μέτρα.»

Η Επιτροπή καλεί με την παρούσα τα λοιπά κράτη μέλη και τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τα σχόλιά τους επί των εν λόγω μέτρων εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Βρυξέλλες.

Τα σχόλια θα ανακοινωθούν στην πορτογαλική κυβέρνηση.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της συμβουλευτικής επιτροπής για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων την οποία διατύπωσε κατά την 46η συνεδρίαση της 10ης Ιουνίου 1997, σχετικά με ένα προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση IV/M.890 — Blokker/Toys «R» Us

(98/C 363/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η πράξη αυτή αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις.
2. Η συμβουλευτική επιτροπή είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή έχει ορίσει ορθά την αγορά των σχετικών προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της ολλανδικής αγοράς στον τομέα αυτό. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η γεωγραφική αγορά είναι οι Κάτω Χώρες.
3. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή:
 - α) ότι, η Blokker κατέχει ήδη δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά·
 - β) ότι η υπό εξέταση πράξη θα οδηγήσει σε ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει η Blokker στη σχετική αγορά.
4. Η συμβουλευτική επιτροπή συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι ο ισχυρισμός ότι πρόκειται για «προβληματική επιχείρηση» δεν ευσταθεί στην περίπτωση αυτή.
5. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η συγκέντρωση είναι ασυμπίδαστη με την κοινή αγορά και τη συμφωνία για τον ΕΟΧ, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 3 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.
6. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με τα μέτρα που πρότεινε η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 4 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων προκειμένου να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στη σχετική αγορά. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί επίσης ότι οι δεσμεύσεις που πρότειναν τα μέρη μπορούν να αποτελέσουν τη βάση εναλλακτικής λύσης για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 4 του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις, με την επιφύλαξη της λήψης ορισμένων μέτρων διασφάλισης για την αποκατάσταση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού.
7. Η συμβουλευτική επιτροπή καλεί την Επιτροπή να λάβει δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά τη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα διασφάλισης που αναφέρονται στο σημείο 6 ανωτέρω.
8. Η συμβουλευτική επιτροπή συνιστά να δημοσιευτεί η γνωμοδότησή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

ΓΝΩΜΗ

της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων διατυπωθείσα κατά την 53η συνεδρίαση της 21ης Απριλίου 1998 σχετικά με προσχέδιο απόφασης για την υπόθεση IV/M.970 — TKS/ITW Signode/Titan

(98/C 363/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος στοιχείο β) του κανονισμού συγκεντρώσεων.
2. Η Συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα πράξη έχει κοινοτική διάσταση σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού συγκεντρώσεων.
3. Η πλειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής συμφωνεί με την Επιτροπή ότι στην προκειμένη περίπτωση η αγορά προϊόντος όσον αφορά τις ταινίες συσκευασίας περιλαμβάνει τις ταινίες χάλυβα και τις πλαστικές ταινίες πολυεστέρα και πολυπροπυλενίου. Η μειοψηφία των μελών της επιτροπής είναι της γνώμης ότι η αγορά προϊόντος περιλαμβάνει μόνο το χάλυβα και τον πολυεστέρα.
4. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η σχετική γεωγραφική αγορά όσον αφορά τις ταινίες συσκευασίας από χάλυβα και πλαστικό είναι η Δυτική Ευρώπη.
5. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι υφίσταται ξεχωριστή γεωγραφική αγορά προϊόντος όσον αφορά τις κεφαλές σφράγισης η οποία είναι παγκόσμια.
6. Η πλειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής συμφωνεί με την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τη θέση των συμβαλλομένων στην αγορά πριν και μετά τη συγκέντρωση. Η μειοψηφία διαφωνεί.
7. Η πλειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής συμφωνεί με την Επιτροπή ότι στη σχετική αγορά ταινιών συσκευασίας από χάλυβα και πλαστικό η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει ούτε θα ενισχύσει δεσπόζουσα θέση η οποία θα παρεμπόδιζε σημαντικά την άσκηση ουσιαστικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά ή τον ΕΟΧ. Η μειοψηφία διαφωνεί.
8. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι στη σχετική αγορά, όσον αφορά τις κεφαλές σφράγισης, η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει ούτε θα ενισχύσει δεσπόζουσα θέση, η οποία θα παρεμπόδιζε σημαντικά την άσκηση ουσιαστικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά ή τον ΕΟΧ.
9. Η πλειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση IV/M.970 — TKS/ITW Signode/Titan συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Η μειοψηφία διαφωνεί.
10. Η συμβουλευτική Επιτροπή συνιστά τη δημοσίευση της γνώμης της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
11. Η συμβουλευτική επιτροπή καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τα θέματα που ετέθησαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ

Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση

(98/C 363/07)

Ημερομηνία έγκρισης: 3.8.1998

Κράτος μέλος: Ισπανία (Murcia)

Αριθμός ενίσχυσης: N 389/98

Τίτλος: Προστασία και προώθηση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων διατροφής

Ονομασία του προγράμματος: Βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων διατροφής

Νομική βάση: Proyecto de orden por la que se modifica la Orden de 8 de abril de 1997 por la que se regulan ayudas para protección y promoción de la calidad de los productos agroalimentarios

Προϋπολογισμός: 80 εκατομμύρια πεσέτες (\pm 404 000 Ecu)

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Διαφορετικό ανάλογα με τον τύπο της ενίσχυσης

Διάρκεια της ενίσχυσης: Τέσσερα έτη

Ημερομηνία έγκρισης: 21.9.1998

Κράτος μέλος: Ιταλία (Piemonte)

Αριθμός ενίσχυσης: N 477/97

Τίτλος: Ενισχύσεις στις επενδύσεις που αφορούν την επεξεργασία γεωργικών προϊόντων

Ονομασία του προγράμματος: Ενισχύσεις στις επενδύσεις για την επεξεργασία γεωργικών προϊόντων

Νομική βάση: Proposta di legge regionale n. 283: «Modifiche della legge regionale 22 dicembre 1995, n. 95 (Interventi regionali per lo sviluppo del sistema agroindustriale piemontese)»

Προϋπολογισμός: 6 000 000 000 ιταλικές λίρες (\pm 3 εκατομμύρια Ecu) για το έτος 1998

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: 25 %

Διάρκεια της ενίσχυσης: Απροσδιόριστη

Όροι: Η απόφαση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τις κοινοποιημένες τροποποιήσεις του άρθρου 6, παράγραφος 13, το οποίο αποτελεί μέρος της ρύθμισης που αφορά τις ενισχύσεις και την οποία ενέκρινε ήδη η Επιτροπή στο πλαίσιο της

ενίσχυσης N 301/A/95. Η τροποποίηση αυτή εγκρίνεται, εφόσον συμφωνούν και οι αρμόδιες αρχές για τα ακόλουθα:

1. το τροποποιημένο άρθρο 6, παράγραφος 13 χρησιμοποιείται στην ίδια βάση που χρησιμοποιείται και η ισχύουσα ρύθμιση
2. η τελική μορφή του άρθρου 6, παράγραφος 13 δεν μπορεί να συσσωρευθεί με άλλες ενισχύσεις που έχουν εγκριθεί για τον ίδιο σκοπό και για την ίδια επένδυση

Ημερομηνία έγκρισης: 23.9.1998

Κράτος μέλος: Γερμανία (Niedersachsen)

Αριθμός ενίσχυσης: N 438/97

Τίτλος: Μέτρα στα πλαίσια του LEADER II

Ονομασία του προγράμματος:

- α) Κατασκευή χώρου στάθμευσης για τους οδοιπόρους στην Alfsee
- β) Δημιουργία φυσικής ποτάμιας όχθης και μείωση της ρήψης ρυπαντικών ουσιών στα ύδατα
- γ) Εισαγωγή αποτελεσματικότερων τεχνικών μεθόδων άρδευσης των αγρών

Νομική βάση:

- α) Bewilligungsbescheid des Landkreises Osnabrück (Entwurf)
- β) Bewilligungsbescheid der Gemeinde Schortens (Entwurf)
- γ) Richtlinie des Landkreises Lüchow-Dannenberg über die Gewährung von Zuwendungen aus dem LEADER II-Programm 1994—1999 für die Einführung wassersparender Techniken bei der Feldberegnung (Entwurf)

Προϋπολογισμός: Ο προϋπολογισμός για το 1998 ανέρχεται σε 643 000 γερμανικά μάρκα και σε 40 000 γερμανικά μάρκα για το 1999

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης:

- α) 24,6 % (243 000 γερμανικά μάρκα) επί συνολικού κόστους επένδυσης 989 500 γερμανικών μάρκων
- β) 50 % της πρωτοδότησης των 800 γερμανικών μάρκων ανά εκτάριο και ανά έτος
- γ) 45 % των επιλέξιμων δαπανών

Διάρκεια της ενίσχυσης: Μέχρι το 1999

Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ

Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση

(98/C 363/08)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Ημερομηνία έγκρισης: 20.5.1998

Κράτος μέλος: Πορτογαλία

Αριθμός ενίσχυσης: N 82/98

Τίτλος: Ζήτημα κρατικών ενισχύσεων σε τραπεζικά δάνεια (GEEB)

Ονομασία του προγράμματος: Αναδιάρθρωση επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομικές δυσχέρειες

Νομική βάση: Decreto-Lei

Προϋπολογισμός: 500 εκατομμύρια Ecu

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Μεταβλητή

Διάρκεια της ενίσχυσης: Μέχρι τα τέλη του 1999

Όροι: Μεμονωμένη κοινοποίηση των περιπτώσεων χορήγησης ενισχύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και σε επιχειρήσεις που ανήκουν σε τομείς οι οποίοι αποτελούν το αντικείμενο ειδικών κοινοτικών κανόνων σε θέματα κρατικών ενισχύσεων

Ημερομηνία έγκρισης: 8.9.1998

Κράτος μέλος: Γερμανία

Αριθμός ενίσχυσης: N 329/98

Τίτλος: Έρευνα για το περιβάλλον

Ονομασία του προγράμματος: Προώθηση E&A για την προστασία του περιβάλλοντος

Νομική βάση: Jahreshaushaltsgesetz

Προϋπολογισμός: 100-120 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα (50-60 εκατομμύρια Ecu) ετησίως

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης:

- Βιομηχανική έρευνα συμπεριλαμβανομένων πριμοδοτήσεων: έως 75 % των επιλέξιμων δαπανών
- Προανταγωνιστική ανάπτυξη συμπεριλαμβανομένων πριμοδοτήσεων: έως 50 % των επιλέξιμων δαπανών

Διάρκεια της ενίσχυσης: Πέντε έτη

Ημερομηνία έγκρισης: 16.9.1998

Κράτος μέλος: Γερμανία (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία)

Αριθμός ενίσχυσης: N 289/98

Τίτλος: Κρατικές εγγυήσεις για την προώθηση ανάληψης συμμετοχών σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του βιομηχανικού τομέα

Ονομασία του προγράμματος: Πρόωθηση των ΜΜΕ

Νομική βάση: Richtlinie des Landes Nordrhein-Westfalen für Garantien von Beteiligungen an kleinen und mittleren Unternehmen der gewerblichen Wirtschaft

Προϋπολογισμός: Εγγύηση ποσού κατ' ανώτατο όριο 100 εκατομμύρια γερμανικών μάρκων (περίπου 50 εκατομμύρια Ecu) για το οικονομικό έτος 1998

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Εγγύηση που καλύπτει 70 %-90 % μιας μετοχής που κυμαίνεται μεταξύ 100 000 έως 2 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα (περίπου 50 000 Ecu/1 εκατομμύριο Ecu)

Διάρκεια της ενίσχυσης: Αορίστου χρόνου

Ημερομηνία έγκρισης: 16.9.1998

Κράτος μέλος: Γερμανία

Αριθμός ενίσχυσης: N 357/98

Τίτλος: Ειδικεύση των ΜΜΕ στην καινοτομία

Ονομασία του προγράμματος: Υποστήριξη κυρίως ΜΜΕ στη χρήση επιλογών νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση του καινοτόμου δυναμικού τους και κατά συνέπεια της ανταγωνιστικότητάς τους

Νομική βάση: Jährliche Haushaltsgesetze und die Förderrichtlinien des Programms

Προϋπολογισμός: Για την συνολική διάρκεια του προγράμματος προϋπολογισμός ύψους 1 δισεκατομμυρίου γερμανικών μάρκων (510 εκατομμύρια Ecu), εκ των οποίων 75 % προς επιχειρήσεις

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης:

- Για επιχειρήσεις που δεν υπερβαίνουν το 25 % των ακαθάριστων επιλέξιμων δαπανών συν
- ποσοστό 10 % για τις περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο
 - ποσοστό 10 % για τις ΜΜΕ, όπως ορίζονται από την Επιτροπή

Διάρκεια της ενίσχυσης: Πέντε έτη (μέχρι το 2003)

Ημερομηνία έγκρισης: 17.9.1998

Κράτος μέλος: Ιταλία (Trento)

Αριθμός ενίσχυσης: N 280/98

Τίτλος: Παροχή υπηρεσιών για ΜΜΕ

Ονομασία του προγράμματος: Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και προώθηση επενδύσεων από ΜΜΕ

Νομική βάση: Legge provinciale 12 luglio 1993, n. 17 «Servizi alle imprese» — criteri di attuazione ai sensi dell'articolo 4 della legge — Bozza regolamento attuazione (all. 2)

Προϋπολογισμός:

— 5 801 εκατομμύρια ιταλικές λίρες ετησίως (2,9 εκατομμύρια Ecu) 1999-2000

— 6 400 εκατομμύρια ιταλικές λίρες ετησίως (3,2 εκατομμύρια Ecu) 2001-2003

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: 50 % κατ' ανώτατο όριο για την παροχή συμβουλών, 15/7,5 % για επενδύσεις από ΜΜΕ

Διάρκεια της ενίσχυσης: 1.1.1999-31.12.2003

Ημερομηνία έγκρισης: 17.9.1998

Κράτος μέλος: Ιταλία (Friuli-Venezia Giulia)

Αριθμός ενίσχυσης: N 291/98

Τίτλος: Μέτρα υπέρ των ΜΜΕ, του περιβάλλοντος και της E&A

Ονομασία του προγράμματος: Προώθηση των ΜΜΕ, της προστασίας του περιβάλλοντος και της E&A

Νομική βάση: Legge di delibera del Consiglio Regionale

Προϋπολογισμός:

— 35,25 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες (18 εκατομμύρια Ecu) για το 1998

— 33,10 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες (17 εκατομμύρια Ecu) για το 1999

— 33,10 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες (17 εκατομμύρια Ecu) για το 2000

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Διάφορες εντάσεις που κυμαίνονται από 15 % έως 50 % ανάλογα με τα κοινοτικά πλαίσια στους σχετικούς τομείς

Διάρκεια της ενίσχυσης: 1998 έως 2000

Ημερομηνία έγκρισης: 17.9.1998

Κράτος μέλος: Γερμανία

Αριθμός ενίσχυσης: N 299/98

Τίτλος: Περιφερειακό πρόγραμμα ανάπτυξης της Βαυαρίας για το βιομηχανικό τομέα

Ονομασία του προγράμματος: Προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης στον τομέα της οικονομίας ειδικότερα με τη δημιουργία θέσεων εργασίας

Νομική βάση: Richtlinie zur Durchführung der bayerischen regionalen Förderungsprogramme für die gewerbliche Wirtschaft

Προϋπολογισμός: Μέχρι 279 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα (142 εκατομμύρια Ecu) το έτος

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Στις περιοχές που λαμβάνουν ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα δεν υπερβαίνουν τις μέγιστες επιτρεπτές εντάσεις, όπως εγκρίθηκαν από την Επιτροπή εκτός των περιοχών που λαμβάνουν ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, δεν υπερβαίνουν αντίστοιχα το 15 % ακαθάριστο και το 7,5 % ακαθάριστο για της μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως ορίζονται από την Επιτροπή

Διάρκεια της ενίσχυσης: Έως τις 31.12.1999

Ημερομηνία έγκρισης: 18.9.1998

Κράτος μέλος: Αυστρία

Αριθμός ενίσχυσης: N 292/98

Τίτλος: Πρόγραμμα ενισχύσεων υπέρ των κέντρων αρμοδιοτήτων Kplus

Ονομασία του προγράμματος: Υποστήριξη συνεργασίας E&A μεταξύ των κρατικών ερευνητικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων

Νομική βάση: Richtlinien für die Errichtung und Finanzierung von Kompetenzzentren «Kplus»

Προϋπολογισμός: 875 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (63 εκατομμύρια Ecu) για διάστημα επτά ετών, ήτοι 125 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (9 εκατομμύρια Ecu) το έτος

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: 50 % για βιομηχανική έρευνα, 60 % κατ' ανώτατο όριο περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων

Διάρκεια της ενίσχυσης: Επτά έτη από το φθινόπωρο του 1998

Ημερομηνία έγκρισης: 23.9.1998

Κράτος μέλος: Ισπανία (Αραγονία)

Αριθμός ενίσχυσης: N 345/98

Τίτλος: Μέτρα υπέρ των επιχειρήσεων της περιοχής της Αραγονίας

Ονομασία του προγράμματος: Περιφερειακή ανάπτυξη

Νομική βάση: Ley presupuestaria regional

Προϋπολογισμός: Μεταξύ 3 και 4 εκατομμυρίων Ecu το έτος

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Σύμφωνα με τον ισπανικό χάρτη για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (EE C 25 της 31.1.1996)

Διάρκεια της ενίσχυσης: 1998 και 1999

Ημερομηνία έγκρισης: 13.10.1998

Κράτος μέλος: Κάτω Χώρες

Αριθμός ενίσχυσης: N 425/98

Τίτλος: Μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας

Ονομασία του προγράμματος: Προώθηση των επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας

Νομική βάση: Regeling van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij houdende aanvulling van de

investeringsregeling markt en concurrentiekracht met regels omtrent de stimulering van vernieuwende investeringen in de sector verwerking en afzet van visserijproducten

Ένταση ή ύψος της ενίσχυσης: Σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής που καθορίζονται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3699/93 του Συμβουλίου

Διάρκεια της ενίσχυσης: 1994-1999

Όροι: Οι όροι που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3699/93 και στις κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση εθνικών ενισχύσεων στον τομέα

III

(Πληροφορίες)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την ανάληψη δράσης «Κεφάλαιο εκκίνησης»

(98/C 363/09)

I. ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

M. A. Mulfinger
 Commission européenne
 Direction Générale XXIII
 Unité B/3 «Accès au financement»
 AN80 2/25
 Rue de la Loi/Wetstraat 200
 B-1049 Bruxelles
 Φαξ (32-2) 295 21 54

εφαρμόζονται στις συμβάσεις επιδότησης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων», η οποία θα αποσταλεί μαζί με τη συγγραφή υποχρεώσεων και το «έντυπο αίτησης για χορήγηση επιδότησης», εφόσον το ζητήσουν οι υποψήφιοι.

II. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Στο πλαίσιο του τρίτου πολυετούς προγράμματος για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε απάντηση αιτήματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Cardiff, το οποίο διατυπώθηκε τον Ιούνιο του 1998, η Επιτροπή επιθυμεί να αναλάβει δράσεις που θα αποσκοπούν στη βελτίωση του χρηματοδοτικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ. Πράγματι, πολύ μεγάλος αριθμός ΜΜΕ έχει χρηματοδοτικές δυσκολίες. Οι ΜΜΕ διαθέτουν υψηλό δυναμικό δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Η Επιτροπή επιθυμεί να αναπτύξει χρηματοδοτικά μέσα ικανά να επανορθώσουν την υφιστάμενη κατάσταση και μάλιστα να δημιουργήσουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από πλευράς χρηματοδοτικών πόρων που παρέχονται στις ΜΜΕ και, τελικά, θέσεων εργασίας που δημιουργούνται.

V. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα πρόσκληση κάθε υποψήφιος ο οποίος:

- βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση δραστηριοτήτων, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις,
- κινήθηκε εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις,
- καταδικάστηκε για αδίκημα που αφορά την επαγγελματική διαγωγή του βάσει απόφασης η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου,

III. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΜΕΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η Επιτροπή επιθυμεί να ενθαρρύνει τη δημιουργία κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, με σκοπό να υποστηριχθούν οι επιχειρήσεις στη φάση της εκκίνησής τους, καθώς και να υποβοηθηθεί η χρηματοδότηση της μεταβίβασης των επιχειρήσεων.

- έχει διαπράξει βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα, που μπορεί να διαπιστωθεί με οποιοδήποτε μέσο από τις αναθέτουσες αρχές,
- δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας της αναθέτουσας αρχής,

IV. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η Επιτροπή προτίθεται να συγχρηματοδοτήσει, με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής, μετατρέψιμης σε επιδοτήσεις υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σε ποσοστό 50 % του κόστους λειτουργίας, για μέγιστο χρονικό διάστημα τριών ετών, σχέδια που θα είναι σύμφωνα με τους προαναφερόμενους στόχους.

- δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας της αναθέτουσας αρχής,
- είναι ένοχος υποβολής ψευδούς δήλωσης κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου ή δεν παρέσχε τις εν λόγω πληροφορίες.

Οι κανόνες που διέπουν, την επιλεξιμότητα των κατηγοριών δαπανών παρατίθενται στη «Συγγραφή γενικών όρων που

VI. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

1. Οι προτάσεις θα αφορούν τη δημιουργία κεφαλαίων εκκίνησης σύμφωνα με τα κριτήρια της συγγραφής υποχρεώσεων.

2. Κριτήρια επιλογής:

- ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει νομίμως συσταθεί και εγγραφεί στα σχετικά μητρώα,
- ο υποψήφιος πρέπει να αποδείξει τη νομική, χρηματοοικονομική και ηθική ικανότητά του να αναλάβει την προαναφερόμενη δράση,
- οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν αποδεδειγμένη πείρα στον τομέα της χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων και της αξιολόγησης των συνολικών κινδύνων που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις αυτές,
- τα κεφάλαια πρέπει να είναι νέα (να έχουν δημιουργηθεί μετά την 1η Οκτωβρίου 1997 ή να βρίσκονται στη φάση της δημιουργίας τους), να υπάρχει ελάχιστο διαθέσιμο κεφάλαιο ύψους 4 εκατομμυρίων Ecu, ποσό τουλάχιστον το 25 % του οποίου καταβάλλεται κατά την υπογραφή της σύμβασης με την Επιτροπή, ενώ το πολύ το 50 % του οποίου πρέπει να προέρχεται από το δημόσιο τομέα.

3. Κριτήρια ανάθεσης:

- συμφωνία του σχεδίου με τους στόχους του προγράμματος στήριξης,
- ποιότητα του σχεδίου: υπόδειξη και αιτιολόγηση των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν (κυρίως σε επίπεδο προϋπολογισμού, τόπου εγκατάστασης και γεωγραφικής περιοχής κάλυψης, σχέσεων με άλλα κεφάλαια εκκίνησης, μεθόδων λειτουργίας και προώθησης),
- απουσία διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από πλευράς των ευρωπαϊκών οργάνων,
- διάρθρωση της διαχείρισης, και ιδίως πείρα όσον αφορά την υποστήριξη επιχειρήσεων, τεχνικές γνώσεις, σχέση με τα τεχνολογικά ιδρύματα, τα εμπορικά επιμελητήρια και συναφείς οργανισμούς,
- σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας.

VII. ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΘΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ

Ο υποβάλλων πρόταση πρέπει να είναι υπήκοος ή να έχει την έδρα του σε ένα κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Η παροχή υπηρεσιών θα μπορεί να γίνει στον ΕΟΧ και στις έντεκα υποψήφιες για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες.

VIII. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- α) Η παρακολούθηση θα γίνει με βάση τις ετήσιες πληροφορίες που θα παρέχει ο δικαιούχος της συνεισφοράς. Η ακριβής φύση των πληροφοριών που θα ζητηθούν από την Επιτροπή θα οριστεί στη σύμβαση επιδότησης (η οποία θα διαβιβαστεί στον υποψήφιο μόλις εγκριθεί η πρότασή του από την επιτροπή επιλογής με βάση τα παραπάνω κριτήρια).
- β) Θα πραγματοποιούνται επιτόπιοι έλεγχοι.
- γ) Θα πραγματοποιηθεί αξιολόγηση εκ των υστέρων από την αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής, με βάση τις πληροφορίες που θα συλλεγούν κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης.

IX. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν και θα εγκριθούν θα πρέπει να υποβληθούν εντός προθεσμίας έξι μηνών για τη δημιουργία των κεφαλαίων.

X. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΩΝ

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να ζητήσουν εγγράφως από την Επιτροπή να τους αποστείλει «έντυπο για την υποβολή αίτησης χορήγησης χρηματοδοτικής συνεισφοράς» καθώς και τη «συγγραφή γενικών όρων που εφαρμόζονται στις συμβάσεις επιδότησης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

Αν θέλει να συμμετάσχει στην επιλογή ο υποψήφιος θα πρέπει να υποβάλει την πρότασή του (διεύθυνση του σημείου I με το προαναφερόμενο έντυπο στις 15 Ιανουαρίου 1999 ή στις 15 Ιουνίου 1999 το αργότερο, η δε ημερομηνία αποστολής θα αποδεικνύεται από τη σφραγίδα του ταχυδρομείου.

Σε περίπτωση έγκρισης από την Επιτροπή, θα συναφθεί σύμβαση χρηματοδότησης μεταξύ της Επιτροπής και του δικαιούχου, στην οποία θα διευκρινίζονται οι όροι και το επίπεδο της χρηματοδότησης. Η σύμβαση θα πρέπει να υπογραφεί πάραυτα και να επιστραφεί στην Επιτροπή.

XI. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για κάθε αίτηση για πληροφορίες, οι υποψήφιοι μπορούν να αποστείλουν φαξ στη ΓΔ XXIII (κ. Rudy Aernoudt), στον αριθμό (32-2) 295 21 54.